

1 KORIN

Pol a Yesus aqa anjam marsiq laqnu

1 ¹E Pol. Kristus Yesus na e qarinqej deqa e aqa anjam marsim laqnum. Qotei aqa segi areqalo na e merbej, “Ni ijo Angro Yesus aqa anjam marsim laqne.” Onaqa e Qotei aqa areqalo di dauryosim agi e Yesus aqa anjam marsim laqnum. O was qu, aqo gago was Sostenes wo anjam endi nengrengyosim ningi qa qarinyonum. ²Ningi Korin qureq dia Qotei qa loueqnub qaji. Kristus Yesus a na ningi osiqqa Qotei aqa segi kumbra boleq di atej. Osiqa ningi aqa segi tamo sqa marsiqa giltngej. Ningi ti Kristen tamo ungasari kalil qure qure kalilq dia gago Tamo Koba Yesus Kristus aqa nam qa louoqnsib pailyeqnub qaji nangi ti Qotei na turtngosiqqa aqa segi tamo sqa marsiqa ningi giltngej. Yesus a gago Tamo Koba. A Kristen tamo kalil dego nango Tamo Koba. ³Gago Abu Qotei wo Tamo Koba Yesus Kristus wo nangi aiyel ningi qa are tulan boleinjrimqa ningi lawo na soqniye.

Pol a Korin nangi qa are qaloqnsiq Qotei binieyqnu

⁴Qotei a Kristus Yesus aqa ban na ningi qa are tulan boleiyosiq gereinjrej. Deqa e bati gaigai ningi qa are qaloqnsim ijo Qotei binieyqnum. ⁵⁻⁶E Qotei binieyqnum. Di kiyaga? Kristus aqa anjam iga nami ningi merngoqnem qaji di nungo are miligiq di singila na waueqnu deqa. Ningi Kristus beteryejunub deqa Qotei na ningi kumbra bole kalil yoqnqajqa tulan keretngej. Nungo anjam maro qa ti nungo powo qa ti kalil Qotei na ningi tulan keretngej. ⁷Deqa ningi gago Tamo Koba Yesus Kristus a olo bqajqa tariñoqnsib unub. Ningi Qotei aqa Mondor aqa singila ti unub. Ningi aqa singila bei qa truquosaieqnub. ⁸Yesus Kristus a na ningi singilatngooqnqas deqa ningi singila na tigelesosib gilsib gilsib diño bati itqab. Yimqa gago Tamo Koba Yesus Kristus a olo lan qureq na brantimqa bati deqa ningi Qotei aqa namgalaq di une saiqoji sqab. ⁹Ningi Qotei aqa Ijiri gago Tamo Koba Yesus Kristus a ombla areqalo qujaitosib sqajqa deqa Qotei na ningi metngej. Kumbra kalil Qotei a nami ningi engwajqa marej qaji di a na engwas.

Korin nanŋi anjam bei bei qa ŋiriŋoqnsib pupoeqnuḃ

¹⁰ Ariya was qu, e gago Tamo Koba Yesus Kristus aqa ñam na ŋiŋgi ŋiŋgila na endegsi merŋgwai. Ŋiŋgi kalil areqalo qujaitosib anjam qujai maroqniye. Ŋiŋgi anjam bei bei qa ŋiriŋosib pupoaiḃ. Ŋiŋgi areqalo qujai ti sosib koba na geregere soqniye. ¹¹ O was qu, Kloe aqa talq di unub qaji nanŋi na anjam bei endegsib e merbeb, “Korin Kristen nanŋi ŋiri ŋiriŋoqnsib anjam na qoteqnuḃ.” Merbonab quem. ¹² O was qu, ŋiŋgi segi segi anjam na qoteqnuḃ qaji nuŋgo utru agiende. Ŋiŋgi qudei mareqnuḃ, “E Pol dauryo qaji tamo.” Ŋiŋgi qudei mareqnuḃ, “E Apolos dauryo qaji tamo.” Ŋiŋgi qudei mareqnuḃ, “E Pita dauryo qaji tamo.” Ariya ŋiŋgi qudei mareqnuḃ, “E Kristus dauryo qaji tamo.” Ŋiŋgi anjam na qoteqnuḃ qaji nuŋgo utru agide. ¹³ Ŋiŋgi kiyaka kumbra degyeqnuḃ? Kristus a segi poeleŋosiq tamo gargekobaej kio? E Pol e segi ŋiŋgi qa ŋamburbasq di moiem kio? Ŋiŋgi ijo ñam na yanso eb kio? Di sai. ¹⁴ E nuŋgo ambleq di tamo qudei yansnjrosai. Krispus wo Gaius wo nanŋi segi aiyel e na yansnjrem. Deqa e Qotei qa areboleboleibqo. ¹⁵ Deqa tamo bei na endegsi marqa keresai, “E Pol aqa ñam na yanso em.” ¹⁶ Bole, tamo nanŋi Stefanas aqa talq di unub qaji nanŋi dego e na yansnjrem. Ariya e olo tamo qudei nanŋi yansnjrem kio di e poibosai. ¹⁷ Kristus a na e tamo nanŋi yansnjrqa qarinqbosai. E aqa anjam bole palontoqnqajqa deqa e qarinqbej. Deqa e mandam tamo nanŋo powo na Kristus aqa anjam palontosaieqnum. E mandam tamo nanŋo powo na anjam palontem qamu. Kristus a ŋamburbasq di moiex di a laŋa moiex qamu.

Kristus a segi Qotei aqa ŋiŋgila ti aqa powo ti unu

¹⁸ Tamo nanŋi padalqa gamq di unub qaji nanŋi mareqnuḃ, “Kristus a ŋamburbasq di moiex anjam di nanari anjam.” Ariya iga Qotei na eleŋeqnu qaji iga mareqnum, “Kristus a ŋamburbasq di moiex anjam di Qotei aqa ŋiŋgila ti unu.” ¹⁹ Agi Qotei aqa anjam bei nami endegsib nengrenyeb unu, “Tamo nanŋi powo ti qa mareqnuḃ qaji nanŋo powo di e na taqal atetnjrqai. Qalie tamo nanŋo qalie dego e na kobotetnjrqai.” ²⁰ O was qu, tamo nanŋi powo ti qa mareqnuḃ qaji nanŋi qa iga kiersi marqom? Dal anjam qalie tamo nanŋi ti tamo nanŋi anjam na qotqajqa ŋiŋgilaeqnuḃ qaji nanŋi qa ti iga kiersi marqom? Iga endegsi marqom. Qotei na tamo nanŋi mandam endeqa powo ti unub qaji nanŋi olo nanaritnjreqnaqa nanŋi nanari anjam segi maroqnsib laqnuḃ.

²¹ Qotei aqa segi powo na a endegsi qalieej. Tamo nanŋi mandam endeqa powo ti unub qaji nanŋo powo dena nanŋi Qotei qalieqa keresai. Qotei a degsi qalieosiq deqa a na tamo uŋgasari nanŋi oqajqa gam bei endegsi osornjrej. Anjam iga palonteqnum qaji di tamo nanŋi nanari qa mareqnuḃ. Ariya tamo uŋgasari nanŋi anjam di qusib Qotei

qa nango areqalo singilatqab gam dena qujai a na nangi oqas. ²² Juda nangi Qotei aqa manwa unqajqa mareqnu. Grik nangi powo oqajqa tulan singilaeqnu. ²³ Ariya Kristus a namburbasq di moiej anjam di iga palontsim laqnam Juda nangi quoqnsib gisan qa mareqnu. Grik nangi dego anjam di quoqnsib nanari qa mareqnu. ²⁴ Ariya tamo ungasari Qotei na metnjrej qaji agi Juda ti Grik ti nangi qalieonub, Kristus a Qotei aqa singila ti unu. A Qotei aqa powo ti dego unu. ²⁵ Mandam tamo nangi mareqnu, “Qotei aqa anjam di nanari anjam.” Di sai. Anjam di Qotei aqa powo ti unu deqa anjam dena mandam tamo nango powo tulan bunyejunu. Mandam tamo nangi mareqnu, “Qotei aqa anjam di singila saiqoji.” Di sai. Anjam di Qotei aqa singila ti unu deqa anjam dena mandam tamo nango singila tulan bunyejunu.

²⁶ O was qu, ningi are qaliye. Qotei na ningi metngej bati deqa ningi gargekoba mandam tamo nango namgalaq di powo ti sosai. Ningi gargekoba singila ti nam ti sosai. ²⁷ Tamo Qotei na giltnjrej qaji nango utru agiende. Tamo nangi mandam endeqa powo ti unub qaji nangi na olo tamo Qotei na giltnjrej qaji nangi nanari qa minjreqnu. Ariya tamo nanari qa minjreqnu qaji nangi di Qotei na giltnjrej deqa tamo nangi mandam endeqa powo ti unub qaji nangi di Qotei na olo jemai enjreqnu. Tamo nangi mandam endeqa singila ti unub qaji nangi na olo tamo Qotei na giltnjrej qaji nangi singila saiqoji qa minjreqnu. Ariya tamo singila saiqoji qa minjreqnu qaji nangi di Qotei na giltnjrej deqa tamo nangi mandam endeqa singila ti unub qaji nangi di Qotei na olo jemai enjreqnu. ²⁸ Tamo nangi mandamq endia nam ti unub qaji nangi na olo tamo Qotei na giltnjrej qaji nangi nam saiqoji qa minjroqnsib tamo uge qa minjreqnu. Ariya tamo nam saiqoji qa minjreqnu qaji nangi di Qotei na giltnjrej deqa tamo nam ti unub qaji nango nam koba di Qotei na olo aguq ateqnu. ²⁹ Deqa Qotei aqa namgalaq di tamo bei na aqa segi nam soqtqa keresai. ³⁰ Qotei a segi na ningi elenosiqa Kristus Yesus aqa banq di atej unub. Deqa Kristus aqa wau na iga Qotei aqa areqalo bole ti aqa powo ti unum. Aqa wau na iga tamo bole tintino unum. Aqa wau na iga Qotei aqa segi kumbra boleq di sosim walweleqnum. Aqa wau na Qotei na iga gago uneq dena olo awaigej deqa gago une na iga olo taqatgosai. ³¹ Deqa iga gago segi nam soqtqa keresai. Agi Qotei aqa anjam bei nami endegsib nengrenyeb unu, “Tamo bei a nam bei soqtqa marsimqa a Tamo Koba Qotei aqa nam segi soqteme.”

**Pol a Korin nango areqalo Yesus qa
singilateqnu qaji deqa anjam marej**

2 ¹ O was qu, e nami ningi qa bosim Qotei aqa anjam merngoqnem bati deqa e anjam kokba powo tamo nangi mareqnu qaji di ningi merngosai. ² E endegsi are qalem. E nungo ambleq di sosisyqa e Yesus

Kristus qa segi ningi merngoqnqai. A namburbasq di moiej anjam di segi ningi merngoqnqai. E anjam bei ningi merngwasai. E degsi are qalem. ³Ariya e nungo ambleq di sosimqa e singila saiyoji soqnem deqa e ulaugetosim ginda gindanoqnem. ⁴Anjam e palontoqnem qaji di e powo tamo nango kumbra na palontosai. E ijo segi powo kobaquja na palontosai. Yim dena ningi are bulyqajqa e deqa are qalosai. E Qotei aqa Mondor aqa singila ningi osorngoqnem. ⁵Di kiyaaqa? Mandam qaji tamo nango powo na ningi Kristus qa nungo areqalo singilato uge. Ningi Qotei aqa singila na Kristus qa nungo areqalo singilatqajqa deqa osim anjam palontoqnem.

Qotei aqa Mondor na iga areqalo bole ti powo ti egeqnu

⁶Bole, tamo nangi Qotei aqa kumbra qa tulanj singilaeqnub qaji nangi iga na anjam minjreqnam quoqnsib dena nangi powo bole ejunub. Ariya powo di mandam qaji tamo nango powo sai. Powo di mandam qaji tamo kokba padalqa gamq di unub qaji nango powo sai. ⁷Iga powo deqa mare mare laosaieqnum. Iga Qotei aqa segi powo qa mareqnum. Qotei a nami mandam atosaisosiqqa aqa powo dena a na iga a ombla lanj qureq di sqajqa gam gereiyetgej. Aqa powo di nami ulitesoqnej. ⁸Aqa powo di mandam qaji tamo kokba nangi kalil poinjrosaieqnu. Nangi poinjrej qamu nangi Tamo Koba Yesus lanj qureq di unu qaji a osib namburbasq di qamosai qamu. ⁹Agi Qotei aqa anjam bei nami endegsib nengrenyeb unu, “Lanj qure qa ingi ingi di tamo nango namdamu na unosaieqnub. Nango dabkala na quosaieqnub. Deqa nangi ingi ingi deqa are qalosaieqnub. Ariya ingi ingi di Qotei na tamo ungasari a tulanj qalaqalaiyeqnub qaji nangi gereiyetnjrej unu. Deqa mondonj nangi oqsib oqab.” ¹⁰O was qu, anjam di nami uliesonaqa Qotei na aqa Mondor aqa wau na babtosiq mergej. Mondor a ingi ingi kalil qa qalie. Qotei aqa areqalo kalil uliejunu qaji di Mondor a qalie. ¹¹Tamo bei a tamo bei aqa areqalo qalieqa keresai. Aqa segi mondor aqa are miligiq di unu qaji a segi aqa areqalo qalie. Dego kere tamo bei a Qotei aqa areqalo qalieqa keresai. Qotei aqa Mondor a segi Qotei aqa areqalo qalie. ¹²O was qu, iga mandam qaji mondor osai. Iga Mondor Bole Qotei aqaq dena bej qaji di em. Deqa ingi ingi kalil Qotei na iga egeqnu qaji di Mondor na iga osorgeqnu deqa iga qalie. ¹³Iga ingi ingi deqa anjam marsim laqnum. Iga mandam qaji tamo nango powo osim dena anjam marosaieqnum. Qotei aqa Mondor na iga powo egeqnu dena iga anjam mareqnum. Qotei aqa Mondor aqa anjam di iga na tamo nangi Qotei aqa Mondor ti unub qaji nangi segi minjreqnum.

¹⁴Ariya tamo nangi Qotei aqa Mondor ti sosai qaji nangi lanj qa ingi ingi di oqa keresai. Di kiyaaqa? Nangi mareqnub, “Ingi ingi di bolesai. Di nanari tamo nango ingi.” O was qu, ingi ingi di iga Qotei aqa Mondor aqaq dena eleneqnum. Deqa tamo nangi Qotei aqa Mondor ti sosai qaji

nangi ingi ingi deqa poinjrqa keresai. Tamo nangi Mondor ti unub qaji nangi segi ingi ingi deqa poinjrqa kere. ¹⁵Deqa tamo nangi Qotei aqa Mondor ti unub qaji nangi lan qaji ingi ingi kalil geregere pegiyeqnub. Ariya tamo bei na nanngo kumbra pegiyqa keresai. ¹⁶Agi Qotei aqa anjam bei nami endegsib nenngrenyeb unu, “Tamo yai a Qotei aqa areqalo qalieqa kere? Osim a gam osoryqa kere? Tamo dego bei sosai.” Ariya was qu, iga mandam qaji tamo sai. Kristus aqa areqalo gagoq di unu deqa iga Qotei aqa areqalo qalieqa kere.

Pol wo Apolos wo nangi Qotei aqa wau tamo bole

3 ¹O was qu, e nunngo ambleq di soqnem bati deqa ningi Kristus aqa kumbra geregere qalieosaisoqneb deqa ningi angro mom bul soqneb. Deqa anjam e na tamo ungasari Qotei aqa Mondor dauryeqnub qaji nangi minjreqnum di ningi olo merngwa keresai. Anjam e na tamo ungasari nanngo areqalo namij dauryeqnub qaji nangi minjreqnum di segi ningi merngoqnem. ²Ningi angro mom bul soqneb deqa ningi damu singila uyqa keresai. Deqa e na ningi damu anaingosaioqnem. E na ningi mungum anainggoqnem. Agi bini ningi damu uyqa keresai unub. ³Di kiyqa? Ningi nunngo areqalo namij dauryeqnub deqa. Agi ningi nunngo was nangi qa are ugeingeqnaqa ombla anjam na qotoqnsib laqneb. Nunngo kumbra di jejamu qa kumbra uge. Di mandam qaji tamo nanngo kumbra. ⁴Agi nunngo ambleq di tamo qudei nangi mareqnub, “E Pol dauryo qaji tamo.” Ariya ningi qudei mareqnub, “E Apolos dauryo qaji tamo.” O was qu, nunngo kumbra di mandam qaji tamo nanngo kumbra.

⁵Apolos di tamo yai? E Pol e segi tamo yai? Aqo aiyel Qotei aqa wau tamo segi. Agi Tamo Koba Qotei na aqo aiyel wau segi segi egej deqa iga Kristus aqa anjam ningi merngoqnem. Onaqa ningi quoqnsib Kristus qa nunngo areqalo singilateb. ⁶E wauq di ingi yagem. Apolos a na wau taqatoqnej. Ariya Qotei a segi na ingi boleteqnu. ⁷Deqa tamo a ingi yageqnu qaji a ñam saiqoji. Tamo a wau taqateqnu qaji a dego ñam saiqoji. Ariya Qotei ingi boleteqnu qaji a segi ñam koba ti. ⁸Tamo a ingi yageqnu qaji wo tamo a wau taqateqnu qaji wo nangi aiyel ombla Qotei aqa wau ojeqnub. Ariya mondonj Qotei a na nanngo wau segi segi pegiyosim awai enjrqas. ⁹Aqo aiyel Qotei ombla na wau ojeqnum. Qotei aqa ingi wau agi ningi segi.

Qotei aqa wau tamo nangi tal gereiyo qaji tamo bul

Ningi segi Qotei aqa tal bul a na gereiyej qaji. ¹⁰Qotei a e qa are boleiyosiq wau ebej deqa e tal gereiyo qaji tamo bulosim e tal gereiyqajqa qalie bole. Deqa e tal aqa utru atem. Ariya bini tamo qudei nangi kamba olo tal aqa ai gogeq di tal ateqnub. Ariya e na tamo kalil nangi endegsi minjreqnum, “Ningi tal ateqnub deqa ningi geregere atoqniye.” ¹¹O was

qu, ningi qalie, Qotei a na Yesus Kristus osiq a tal aqa ai tuma qaji bul tigeltej unu. Deqa tamo bei na olo tal aqa ai tuma qaji bei ataiq. ¹²Tamo nanngi tal aqa ai gogeq di tal atqa osibqa gol na ti silva na ti meniñ naimyo na ti ñamtañ na ti liki na ti wit aqa sau na ti tal ateqnub. ¹³Ariya mondonñ tamo nanngi peginjro batiamqa Qotei na tamo kalil nanngo wau segi segi boleq atsim ñamyuo na pegiyosim nanngo wau bole kio uge kio di unqas. ¹⁴Tamo qudei nanngo tal ateb qaji di ñamyuo na yugwasai di nanngi awai bole oqab. ¹⁵Ariya tamo qudei nanngo tal ateb qaji di ñamyuo na yuelenqas deqa nanngo wau kalil torei loumqas. Ariya tamo nanngi di padalqasai. Nanngi ñamyuoq di padalqa jojomoqñib Qotei na nanngi olo oqas.

Ninggi Qotei aqa segi tal bul

¹⁶Ninggi Qotei aqa segi tal bul. Qotei aqa Mondor a nunngo miligiq di unu. Di ningi qaliesai kio? ¹⁷Qotei aqa tal di aqa segi getento tal. Qotei aqa tal di agi ningi segi. Deqa tamo bei na Qotei aqa tal di ugeugeiyqas di Qotei na kamba tamo di ugeugeiyqas.

Ninggi na tamo nanngo ñam soqtoqñab

¹⁸Ninggi na nunngo segi jejamu gisanjaib. Nunngo ambleq di tamo bei a mandam qaji powo ti sosim endegsi are qalqas, “E segi powo koba ti unum.” Di gisañ. Deqa tamo di a mati marqas, “Bole, e powo ti sosai. E nanari tamo.” Degsi marim Qotei na a olo powo yimqa dena a powo bole ti sqas. ¹⁹Di kiyaya? Tamo nanngi mandam qaji powo ti unub qaji nanngi Qotei aqa ñamgalaq di nanari tamo unub. Agi Qotei aqa anjam bei nami endegsib nenngrenyeb unu, “Tamo nanngi powo ti unub qaji nanngi nanngo kumbra uge na tamo qudei nanngi ugeugeinjrqa are qaleqnub. Deqa Qotei a kamba nanngo kumbra uge dena nanngi olo padaltnjreqnu.” ²⁰Anjam bei dego unu,

“Tamo nanngi powo ti unub qaji nanngo areqalo Tamo Koba Qotei a segi qalie.

A qalie, kumbra uge kalil nanngi yqajqa are qaleqnub qaji di nanngi yib ugeinjrñm padalqab.”

²¹Deqa ningi na tamo nanngo ñam soqtoqñab. Ingi ingi kalil di nunngo. ²²E Pol ti Apolos ti Pita ti mandam ti ñambile ti moio ti ingi ingi kalil bini unub qaji nanngi ti ingi ingi kalil bunuqna brantqab qaji nanngi ti di kalil nunngo. ²³Ariya ningi Kristus aqa. Ariya Kristus a Qotei aqa.

Tamo Koba Qotei a segi na aqa wau tamo nanngi peginjreqnu

4 ¹O was qu, aqo Apolos wo Kristus aqa wau tamo. Iga Qotei aqa uli anjam taqatejunum. Ningi iga qa degsib are qaliye. ²Ninggi qalie. Tamo bei na tamo bei aqa wau taqatqas di a na aqa medabu geregere

dauryqas. ³Deqa ningi na kio anjam pegiyo tamo qudei nangi na kio ijo kumbra tenemtosib e pegibqab di e deqa yala are qalqasai. E segi dego ijo kumbra tenemtosaeqnum. ⁴Bole, e ijo kumbra uge bei qa poibosai. Ariya e endegsi marqa keresai, “E tamo tiŋtiŋo.” E degsi marqa keresai. Tamo Koba Qotei a segi na e pegibqas. Di aqa wau. ⁵Qotei na tamo nanŋo une qa peginjrq bati brantosaiunu deqa ningi na tamo qudei nangi une ti qa minjraib. Ningi mati tariŋesoqnbqa mondonŋ Tamo Koba Yesus a bosimqa a segi na ingi ingi kalil ambuq di uliejunub qaji di suwaŋoq di atqas. Osim tamo kalil nanŋo areqalo dego boleq atqas. Yim bati deqa Qotei a gago segi segi kumbra geregere pegiyosim mergwas.

Korin nangi nanŋo segi ñam soqtetnub

⁶O was qu, aqo Apolos wo gago kumbra qa agi e na ningi mernŋonum. Ningi gago kumbra deqa are qalsib Qotei aqa anjam nenŋrenq di unu qaji di ningi geregere dauryosib olo gotraŋyaib deqa ningi mernŋonum. Deqa was qu, ningi diqoqsib tamo qudei nanŋo ñam soqtetnroqnsib olo tamo qudei nanŋo ñam aguq atoqnaib. ⁷Tamo yai na ningi tamo kokba atqo unub? Ingi bei kie nunŋoq di unu di Qotei na ningi enŋosai? Nunŋo ingi ingi kalil agi Qotei na ningi engej. Deqa ningi kiyaya nanŋo segi ñam olo soqtosib nanŋo segi singila na ingi ingi kalil di ejunub degsib are qaleqnb?

⁸Od, ningi endegsib are qaleqnb, “Iga ingi ingi kalil kere na unum. Iga ñoro koba ejunum. Deqa iga na Pol wo Apolos wo nangi aiyel buŋnjrsimqa iga segi mandor kokba bul tigelejunum.” O was qu, ningi degsib are qalaib. Ningi mandor kokba bul tigelejunub qamu e ningi qa tulaŋ areboleboleibqo qamu. Osim aqo Apolos wo dego ningi beternŋosim ningi koba na mandor kokba bul tigelejunum qamu. ⁹E endegsi are qalonum. Iga Yesus aqa anjam maro tamo unum deqa Qotei na gago ñam tulaŋ aguq atej unu. Deqa iga tonto tamo bulonum. Tonto tamo nangi agi anjam pegiyo tamo nangi na une ti qa minjroqnsib tamo kalil ti laŋ angro nangi ti nanŋo ŋamgalaq dia nangi ñumoqnsib moiotnjreqnub. O was qu, iga tamo nangi di bul. ¹⁰Iga Kristus aqa ñam osi laqnum deqa iga nanari tamo bul unum. Ariya ningi Kristus aqa kumbra qa tulaŋ qalie unub. Iga singila saiqoji unum. Ariya ningi singila ti unub. Iga ñam saiqoji unum. Ariya ningi ñam ti unub. ¹¹Iga nami mam ti ya qar ti soqnem agi bini unum. Iga gara bolesai dego. Tamo qudei nangi na iga ugeugeiqnub. Iga tal saiqoji. ¹²Iga ŋes ti gago segi baŋ na ti wauoqnsim unum. Tamo qudei nangi na iga misilingeqnub. Ariya iga kamba nangi qa olo pailyeqnum. Tamo qudei nangi na iga ugeugeiqnab iga na kamba nangi ugeugeinjrosaieqnum. Iga medabu getentosim gulube di qoboieqnum. ¹³Tamo qudei nangi na iga yomuieqnb iga na kamba olo nangi anjam bole minjreqnum. Iga tamo uge bulonum. Iga tamo unŋasari kalil nanŋo

namgalaq dia n̄ngi tulan̄ jigat bulosim unum. Iga nami degsi soqnem agi bini unum.

Pol a na Korin nangi minjrej, “N̄ngi ijo kumbra dauryiye.”

¹⁴O was qu, n̄ngi ijo anjam endi sisiyosib jemaingwajqa e deqa nengrenyosai. E nungo areqalo tingitetngwajqa deqa osim anjam endi nengrenyonum. N̄ngi ijo angro bole. E n̄ngi tulan̄ qalaqalaingeqnum. ¹⁵Tamo 10,000 nangi na Kristus aqa kumbra n̄ngi osorn̄goqnqab di un̄gum. N̄ngi abu gargekoba sai. Agi e segi qujai nungo abu. E qujai namo Kristus Yesus aqa anjam n̄ngi mern̄gonam qusib are bulyeb. Dena e nungo abuem. ¹⁶Deqa e n̄ngi endegsi mern̄gwai. N̄ngi ijo kumbra kalil unoqnsib dauryoqniye. ¹⁷Utru deqa e Timoti qarinyonumqa a n̄ngi qa bqas. E nami Tamo Koba Yesus aqa anjam Timoti min̄jnam a are bulyosiq singilaej. Deqa a ijo angro bole. E na a tulan̄ qalaqalaieqnum. A Tamo Koba Qotei aqa wau geregere taqateqnu. A n̄ngi qa bosim ijo kumbra qa n̄ngi sain̄jim n̄ngi quqwab. Ijo kumbra agiende. E Kristus beteryejunum. Ijo kumbra di e na sawa sawa kalilq dia Kristen tamo un̄gasari nangi osorn̄jreqnam nangi dauryeqnub.

¹⁸Ariya n̄ngi qudei are qaleqnub, e n̄ngi qa bqasai. Osib deqa n̄ngi diqoqnsib laqnub. ¹⁹O was qu, n̄ngi degaib. Tamo Koba Qotei na merbimqa e n̄ngi qa urur boqujatqai. Tamo nangi diqoqnsib laqnub qaji nanḡo anjam quqwajqa e deqa bqasai. Nanḡo singila qabe na eqnub di un̄qajqa bqai. ²⁰Di kiyaka? Qotei a gago Mandor Koba sosiq iga taqatgeqnu di a lan̄a anjam maro na iga taqatgosaieqnu. A aqa singila kobaquja na iga taqatgeqnu. ²¹Nungo areqalo kie? E n̄ngi qa bosiy n̄ringtngsiy tingitngwai kio e bosiy n̄ngi qalaqalaingosiy lawo na gereingwai kio? N̄ngi segi mariye.

Sambala kumbra a Korin nanḡo ambleq di soqnej

5 ¹O was qu, e anjam bei endegsi quem. Nungo ambleq di tamo bei a sambala kumbra yeqnu. Aqa sambala kumbra di tulan̄ ugedamu. Tamo nangi Qotei qaliesai qaji nangi sambala kumbra deqaji yosaieqnub. Aqa sambala kumbra agiende. A na aqa abu aqa n̄auqali olo oqnsiq ombla sambalaeqnub. ²Tamo di a sambala kumbra di yeqnu deqa n̄ngi are ugeingonaq akamosaieqnub. N̄ngi diqoqnsib laqnub. N̄ngi are ugeingej qamu n̄ngi tamo di osib nungo ambleq dena taqal waiyeb qamu.

³O was qu, e n̄ngi koba na sosai. E isaq endi unum. Ariya ijo areqalo n̄ngi qa unu deqa e n̄ngi ti sobulejunum. Deqa e sambala tamo di aqa une qa pegiyonum koboqo. ⁴Deqa e n̄ngi endegsi mern̄gwai. N̄ngi gago Tamo Koba Yesus aqa ñam na korooiye. Yim koroq dia e n̄ngi ti sobulitqa Tamo Koba Yesus aqa singila dego nungoq di sqas. ⁵N̄ngi koroesosibqa tamo di ojsib Satan aqa ban̄q di atibqa Satan na a osim aqa jejamu gulube

yqas. Yim mondonj Tamo Koba Yesus a olo bqajqa batiamqa Qotei na tamo di aqa qunuj olo oqas.

Korin nangi na tamo uge di wiyib gilem

⁶Ningi nunjo segi ñam soqteqñub di kumbra bolesai. Ningi qalie, tamo nangi sum kiñala oqnsib bem ti bulyeqñab bem tiyekritoqnsiq tulan kobaqujaeqnu. ⁷Deqa was qu, ningi na bem tiyeqñu qaji aqa sum namij di taqal atiyē. Osib dena ningi olo bem bunuj bulosib sum saiqoji sqab. E qalieonum, ningi sum saiqoji unub koboqo. Di kiyaqa? Bem Tiyosai Qaji Uyqa Bati qa nangi na Kristus qalñab a kaja du bulosiq gago une qa moisiq aqa leñ aiej. ⁸Deqa iga Bem Tiyosai Qaji Uyqa Bati di unsim bem tiyeqñu qaji sum namij di uratosim olo bem bunuj sum saiqoji unu qaji di oqom. Sum namij di gago une ti gago kumbra uge ti sigitejunu. Ariya bem bunuj sum saiqoji unu qaji di are bole ti anjam bole ti sigitejunu.

⁹E nami anjam endegsi nengrenyosim ningi qa qarinyem, “Ningi sambala tamo nangi koba na laqñab.” ¹⁰Ariya ningi tamo nangi Yesus qaliesai qaji nangi koba na laqñab e degsi ningi merngosai. Ningi nangi koba na laqñqa kere. Tamo nangi sambala kumbra yeqñub qaji ti mandam qa ñoro qa maunñreqñu qaji nangi ti gisañ na tamo nangjo silali yainñreqñub qaji nangi ti gisañ qotei qa loueqñub qaji nangi ti ningi nangi koba na laqajqa e deqa ningi saidñgosai. Ningi nangi koba na laqasai di ningi torei mandam uratqab. Di keresai. ¹¹Ariya tamo bei a marqas, “E nunjo Kristen was bole.” Osim a olo sambala kumbra yqas kio tamo bei aqa ñoro qa maulyqas kio gisañ qotei qa louqas kio tamo nangi misilññrqas kio ya uge uyoqñsim nanarioqñqas kio gisañ na tamo nangjo silali yainñrqas kio Kristen tamo di ningi koba na laqñab. Ningi a ombla ingi uyoqñab dego. Agi e nami anjam deqa nengrenyosim ningi qa qarinyem. ¹²Deqa e kiersiy marqai? Tamo nangi Yesus qaliesai qaji nangjo une qa e na peginñrqai e? Sai. Di ijo wau sai. Ariya Kristen tamo nangjo une qa peginñrqajqa di nunjo wau tintiñ. ¹³Tamo nangi Yesus qaliesai qaji nangjo une qa Qotei a segi na peginñrqas. Ariya Qotei aqa anjam bei nami endegsib nengrenyeb unu, “Ningi na tamo uge di osib nunjo ambleq dena taqal waiyiye.”

Ningi nunjo Kristen was bei qa anjam bei soqñim a oqnsib anjam pegiyo talq osib giloqñab

6 ¹Nunjo kumbra uge bei agiende. Nunjo ambleq di tamo qudei nangi Kristen was bei qa anjam soqñim a oqnsib anjam pegiyo talq osi giloqñsib anjam pegiyo tamo nangi Qotei qaliesai qaji nangjo ulatamuq di tigelteqñub. Nangi a oqnsib Qotei aqa tamo ungasari nangjo ulatamuq di tigeltosaieqñub. Nangjo kumbra uge deqa nangi jemainjrosaieqñu. ²Iga Qotei aqa segi tamo ungasari unum deqa mondonj

iga na tamo kalil mandamq endi unub qaji nanngo une qa peginjrqom. Di ningi qaliesai kio? Iga degyqom deqa kiyaaq nanngi segi na nunngo Kristen was nanngo anjam kinilala qa nanngi peginjrq keresai? ³Mondor iga na lan angro nanngo une qa dego peginjrqom. Ningi di qaliesai kio? Iga degyqom deqa e endegsi are qalonum. Iga mandam endeqa anjam kalil dego pegiyqa kere. ⁴Deqa nunngo ambleq di tamo qudei nanngi anjam bei soqnim kiyaaq nanngi anjam pegiyamo tamo Qotei qaliesai qaji nanngi qa gileqnub? Tamo nanngi di Kristen tamo sai. ⁵Ningi nunngo kumbra deqa jemaingwajqa deqa e na anjam endi ningi merjgonum. Nunngo ambleq di powo tamo bei unu kio? Soqnim Kristen was bei a was bei qa anjam soqnim powo tamo dena nanngo anjam pegiyqa kere kio? ⁶Ariya kiyaaq Kristen was bei a was bei oqnsiq anjam pegiyamo tamo nanngi Kristus qa nanngo areqalo singilatosaieqnub qaji nanngi qa giloqnsiq nanngo ulatamuq di tigelteqnu?

⁷Ningi nunngo Kristen was nanngi qa anjam soqnim nanngi oqnsib anjam pegiyamo tamo nanngi qa gileqnub nunngo kumbra di uge. Nunngo kumbra dena ningi Kristus aqa kumbra dauryqajqa olo uratoqnsib uloneqnub. Ningi nunngo Kristen was bei qa anjam soqnim, ungum, ningi a uratib une engem. Ningi a uratib nunngo ingi ingi bajinem. ⁸Ariya ningi degyosaieqnub. Ningi segi olo nunngo Kristen was nanngi une enjroqnsib nanngo ingi ingi bajinetnjreqnub. Nunngo kumbra di uge.

⁹⁻¹⁰Tamo nanngi kumbra uge uge yeqnub qaji nanngi Qotei na joqsim taqatnjrqasai. Osim a nanngo Mandor Koba sqasai dego. Di ningi qaliesai kio? O was qu, ningi na nunngo segi jejamu gisanjaib. Tamo nanngi sambala kumbra yeqnub qaji nanngi ti tamo nanngi gisanj qotei qa loueqnub qaji nanngi ti tamo nanngi was bei aqa njan jejamu ojeteqnub qaji nanngi ti tamo nanngi unja wo njerenqa uratoqnsib olo tamo bei wo bei wo njerenoqnsib sambala kumbra yeqnub qaji nanngi ti tamo nanngi bajineqnub qaji nanngi ti tamo nanngi was bei aqa ingi ingi qa mamaulnjreqnu qaji nanngi ti tamo nanngi ya uge uyoqnsib nanarieqnub qaji nanngi ti tamo nanngi was bei yomuiyeqnub qaji nanngi ti tamo nanngi was bei aqa silali gisanj na yaiyeqnub qaji nanngi ti tamo deqaji kalil nanngi Qotei na joqsim taqatnjrqasai. Osim a nanngo Mandor Koba sqasai dego. ¹¹Nami ningi qudei tamo deqaji soqneb. Ariya bunuqna ningi are bulieb deqa Qotei na nunngo are miligi yansetngosiq nanngi aqa segi kumbra boleq di atsiqa Tamo Koba Yesus Kristus aqa nam na ti gago Qotei aqa Mondor aqa singila na ti ningi gereingej. Deqa bini ningi aqa namgalaq di tamo bole une saiqoji unub.

Nunngo jejamu di Qotei aqa Mondor aqa segi tal

¹²Kristen tamo qudei nanngi mareqnub, “E kumbra kalil yqa kere.” Di nanngi bole mareqnub. Ariya ni kumbra kalil di yqam dena ni aqaryaimqa

keresai. Bole, e kumbra kalil yqa kere. Ariya e kumbra bei aqa sorgomq di sqasai. Yim a na e taqatbqasai. ¹³Tamo qudei nanqi mareqnub, “Uyo ingi aqa wau agi aisim meneq di sqajqa. Mene aqa wau agi ingi uyqajqa.” Di nanqi bole mareqnub. Ariya mondonj Qotei na uyo ingi ti mene ti di kalil torei kobotqas. Ariya gago jejamu di sambala kumbra yqajqa sai. Gago jejamu di Tamo Koba Yesus aqa. A segi na taqateqnu. ¹⁴Qotei aqa singila na a Tamo Koba Yesus subq na tigeltej. Deqa mondonj a na iga dego tigeltgwas.

¹⁵Nungo segi segi jejamu di Kristus aqa jejamu qujai. Di ningi qaliesai kio? Deqa e Kristus aqa jejamu di osiy sambala uña aqa jejamuq di betertqai di kumbra bolesai. ¹⁶Tamo bei a sambala uña wo beteqab di a uña de wo jejamu qujaitosib sqab. Di ningi qaliesai kio? Agi Qotei aqa anjam bei nami endegsib nenngrenyeb unu, “Tamo bei aqa ñauqali wo beterosib nanqi jejamu qujaitosib sqab.” ¹⁷Ariya tamo bei a Tamo Koba Yesus wo beteqab di nanqi aiyel Mondor qujai ti sqab. ¹⁸Deqa was qu, ningi gaigai sambala kumbra uratoqnsib isaq giloqniye. Une kalil tamo nanqi yeqnub qaji di nango jejamuq di beterosaieqnu. Ariya tamo nanqi sambala kumbra yeqnub di kumbra dena nango jejamuq di beteroqnsiq nango jejamu ugeteqnu. ¹⁹Nungo jejamu di Qotei aqa Mondor aqa segi tal. Qotei a segi na Mondor di ningi engej deqa a nungo miligiq di unu. Ningi di qaliesai kio? Nungo jejamu di nungo segi jejamu sai. Di Qotei aqa jejamu. ²⁰Qotei a awai kobaquja na ningi awaingej. Deqa kumbra kalil ningi yeqnub qaji di ningi Qotei aqa ñam soqtqa maroqnsib yoqniye.

Pol a uña oqajqa kumbra qa anjam marej

7 ¹Ariya was qu, anjam qudei ningi nami nenngrenyosib e qa qarinyeb qaji deqa e kamba olo ningi merngwai. Anjam bei ningi nenngrenyeb qaji agi uña oqajqa anjam. Deqa e kamba ningi endegsi merngwai. Tamo nanqi uña oqasai di kumbra bole. ²Ariya nungo ambleq di sambala kumbra kobaaim deqa ningi segi segi uña oiye. Uña ningi dego segi segi tamo oiye. ³Tamo nango jejamu di nango ñauñ qa. Deqa tamo nanqi nango jejamu getentaib. Uña nango jejamu di dego nango gumbuluñ qa. Deqa uña nanqi dego nango jejamu getentaib. ⁴Ungasari nanqi na nango segi jejamu taqatosaeqnub. Nango jejamu di nango gumbuluñ na taqateqnub. Tamo nanqi dego nango segi jejamu taqatosaeqnub. Nango jejamu di nango ñauñ na taqateqnub. ⁵Deqa ningi nungo jejamu getentaib. Ariya bati bei ningi nungo uña wo ombla areqalo qujaitosib pailyqa bati atsib di ningi nungo jejamu getentosib pailyoqniye. Ariya bunuqna pailyo bati koboamqa ningi nungo jejamu olo turtiye. Ningi degyqasai di ningi nungo segi jejamu geregere taqatqa keresai deqa Satan a na ningi osim sambala kumbraq olo waingwas. ⁶Ijo anjam di e na ningi aqaryaingwa osim deqa merngonum. Anjam di ningi dauryqajqa deqa e

tulanj singila na merngosai. ⁷E are qalonum, tamo kalil nangi e bul laja sqab di bole. Ariya Qotei na tamo nangi singila segi segi enjreqnu. A na tamo qudei nangi singila bei enjreqnu. Osiqu olo tamo qudei nangi singila bei enjreqnu.

⁸Ariya tamo unggasari uña ti tamo ti sosai qaji nangi e na anjam endegsi minjrqi. Uña qobul nangi dego e na anjam endegsi minjrqi. Ningi e bul laja sqab di bolequja. ⁹Ariya ningi nungo segi jejamu taqatosib laja sqa keresaiamqa ningi uña oiye. Ningi tamo oiye. Ningi laja sosib olo sambala kumbra yqa are prugnawas di kumbra bolesai.

¹⁰Ariya ningi tamo ti uña ti unub qaji e na dal anjam endegsi merngwai. E segi na ningi merngwasai. Tamo Koba Yesus a dego ningi merngwas. Aqa dal anjam agiende. Uña ningi na nungo tamo nangi uratnjraib. ¹¹Ariya uña bei na aqa tamo uratqas di a olo tamo bei aiq. A laja soqnem. Ariya a laja sqa keresaiamqa a na olo aqa tamo nami uratej qaji di olo eme. Tamo nangi dego nango uña nangi uratnjraib.

¹²Ariya ningi qudei e na anjam endegsi merngwai. Tamo Koba Yesus a na ningi merngwasai. E segi na merngwai. Ni Kristen tamo. Ariya ino ñauñ a Kristen uña sai. Di ungum. Ni a urataim. A ni ombla sqa are soqnim ni a urataim. ¹³E uña nangi dego anjam di minjrqi. Ni Kristen uña. Ariya ino gumbuluj a Kristen tamo sai. Di dego ungum. Ni a urataim. A ni ombla sqa are soqnim ni a urataim. ¹⁴Ningi quiye. Tamo bei a Yesus qa aqa areqalo singilatosai. Ariya a Kristen uña oqas. Kumbra dena a Kristen nango miligiq aisim Qotei aqa jojomq di sqas. Uña bei dego a Yesus qa aqa areqalo singilatosai. Ariya a Kristen tamo oqas. Kumbra dena a Kristen nango miligiq aisim Qotei aqa jojomq di sqas. Degsi sqasai di nango angro nangi Qotei aqa ñamgalaq di jiga ti sqab. Ariya bini nangi Kristen nango miligiq di unub deqa nangi jiga ti sosai. ¹⁵Ariya Kristen tamo bei aqa uña a Yesus qa aqa areqalo singilatosai. Deqa uña dena tamo di uratqa marsim uratem. Tamo a deqa une saiqoji. A uratqasai di a tonto talq di sobulqas. Kristen uña dego aqa tamo a Yesus qa aqa areqalo singilatosai. Deqa tamo dena uña di uratqa marsim uratem. A dego une saiqoji. A uratqasai di a tonto talq di sobulqas. Qotei a ningi nungo Kristen was qu nangi koba na geregere sqajqa metngeqnu. Deqa ningi ijo anjam di dauryiye. ¹⁶O uña, ni na ino gumbuluj Qotei aqa anjam minjimqa a are bulyqas kio sai kio di ni qalieqasai. O tamo, ni dego ino ñauñ Qotei aqa anjam minjimqa a are bulyqas kio sai kio di ni qalieqasai.

Gam Qotei na iga segi segi dauryqa marsiq giltgej qaji di iga dauryosim sqom

¹⁷Gam Qotei na iga segi segi dauryqa marsiq giltgej qaji di iga dauryosim sqom. Iga nami gam kie dauryosim sonamqa Qotei na iga

metgej degsim olo dauryosim sqom. Anjam di agi e na Kristen tamo ungasari sawa sawa kalilq dia koroosib loueqnub qaji nangi minjre minjre laqnum. ¹⁸Ningi qudei nami muluñ aisib sonabqa Qotei na ningi metnjej deqa ningi degesoqniye. Ningi qudei nami muluñ aiosai degsib sonabqa Qotei na ningi metnjej. Ningi dego degesoqniye. Ningi olo muluñ aiaib. ¹⁹Ningi muluñ aieb kio ningi muluñ aiosai kio di laña. Ariya ningi Qotei aqa dal anjam dauryqab di kumbra bole utru ti. ²⁰Iga nami kiersim sonamqa Qotei na iga metgej degsim sqom. ²¹Ningi qudei kangal tamo sonabqa Qotei na ningi metnjej. Ariya ningi deqa are gulubeingaiq. Ningi degsib soqniye. Ariya bunuqna ningi kangal tamo sqa uratosib olo nungo segi wau ojqa gam soqnimqa olo degyiye. ²²Tamo nangi kangal tamo sonabqa Qotei na metnjej qaji nangi Tamo Koba Yesus aqa. Deqa nangi aqa ñamgalaq di kangal tamo sosai. Dego kere tamo nangi kangal tamo sosai sonabqa Qotei na metnjej qaji nangi olo Kristus aqa kangal tamo bul unub. ²³Qotei a awai kobaquja na ningi awaingej. Deqa ningi tamo bei aqa kangal tamo saib. ²⁴O was qu, iga nami kiersim sonamqa Qotei na iga metgej degsim olo Qotei ombla sqom.

**Tamo uña osai qaji nangi ti uña tamo osai
qaji nangi qa ti Pol a anjam marej**

²⁵Ariya e na tamo nangi uña ti sosai qaji nangi Tamo Koba Qotei aqa dal anjam bei minjrqsai. E ijo segi areqalo na nangi anjam bei endegsi minjrqi. Tamo Koba Qotei a e qa tulañ dulej deqa e qalieonum, ijo anjam endi bole. ²⁶E endegsi are qalonum. Bini bati endeqa gulube kokba bqa jojomeqnub deqa ningi kalil kiersib unub degsib olo soqniye. ²⁷Ningi uña ti unub qaji ningi degsib soqniye. Ningi nungo uña olo uratqa gam ñamaib. Ningi uña osai qaji ningi dego degsib soqniye. Ningi olo uña oqa are qalaib. ²⁸Ariya ningi uña oqab di kere. Di ningi unetosai. Dungege nangi dego tamo oqab di kere. Di dego nangi unetosai. Ariya tamo nangi uña oqab qaji nangi mandamq endia gulube koba oqab. Ningi gulube di aib deqa e na anjam endi ningi merngonum.

²⁹O was qu, diño bati jojomqo deqa e na ningi endegsi merngwai. Tamo nangi uña ti unub qaji nangi uña saiqoji so bul soqnebe. ³⁰Tamo nangi akameqnub qaji nangi akamosai bul soqnebe. Tamo nangi areboleboleinjreanu qaji nangi areboleboleinjrosai bul soqnebe. Tamo nangi ingi ingi awaiyeqnub qaji nangi ingi ingi saiqoji so bul soqnebe. ³¹Tamo nangi mandam qa ingi ingi qa waueqnub qaji nangi ingi ingi qa wauosai bul soqnebe. Ningi qalie, sokiñala mandam ti aqa ingi ingi kalil ti torei koboqab.

³²O was qu, ningi mandam qa ingi ingi qa are gulubeingim areqalo bei bei aib deqa e na ningi anjam endegsi merngwai. Ningi qalie, tamo uña ti sosai qaji nangi Tamo Koba Yesus aqa kumbra dauryqajqa are

qaloqnsib unub. Deqa kumbra Yesus a tulan areareteqnu qaji di nangi yoqnsib unub. ³³Ariya tamo nangi unja ti unub qaji nangi mandam qa ingi ingi qa are qaloqnsib unub. Deqa kumbra nango unja a areareteqnu qaji di nangi yoqnsib unub. ³⁴Deqa nangi areqalo aiye ayeltoqnsib unub. Dungenge nangi ti unja nangi tamo osai qaji nangi ti dego Tamo Koba Yesus aqa kumbra dauryqajqa are qaloqnsib unub. Deqa nangi Qotei aqa kumbra boleq di sosib nango segi jejamu ti qunun ti torei Qotei yekriteqnu. Ariya unja nangi tamo ti unub qaji nangi mandam qa ingi ingi qa are qaloqnsib unub. Deqa kumbra nango tamo a areareteqnu qaji di nangi yoqnsib unub. ³⁵E ningi aqaryaingwa osim deqa anjam di ningi merngonum. E na ningi gulube engwajqa deqa anjam di merngosai. Ningi kumbra bole dauryoqnsib gaigai Tamo Koba Yesus aqa wau ojsib sqajqa deqa osim anjam di ningi merngonum. Yim kumbra bei na ningi titngim ningi olo areqalo bei bei o uge.

³⁶Ariya tamo bei aqa dunge kobaqujaosim tamo oqa kereamqa a endegsi are qalqas, “Ijo dunge a laja sqa keresai. Deqa e na a tamo oqa getentqasai. Getentit bati olekoba gilqas di uge. Deqa ungum. A tamo em.” A degsi are qalqas di kere. A une atosai. ³⁷Ariya tamo bei a endegsi are qalqas, “E qalieonum, ijo dunge a laja sqa kere. Deqa e na getentqai. Yim a tamo oqasai.” A degsi are qalsimqa aqa segi areqalo dauryosim aqa dunge getentqas di kere. A dego une atosai. ³⁸Deqa tamo bei na aqa dunge odyim a tamo oqas di a kumbra bole yqo. Ariya tamo bei na aqa dunge getentim a tamo oqasai di a kumbra tulan boledamu yqo.

³⁹Unja bei aqa tamo a moiosaisoqnimqa unja dena tamo di uratqa keresai. Ariya a moiimqa di a olo tamo bei oqa osim em. Ariya a na Kristen tamo segi olo em. ⁴⁰Ariya ijo areqalo agiende. Unja di a olo tamo bei oqa uratosim laja sqas di a areboleboleiyim sqas. Qotei aqa Mondor a ijoq di unu deqa e anjam di ningi merngonum.

Pol a sulum atrainjro qaji ingi ingi uyqajqa kumbra qa anjam marej

8 ¹Ariya e na sulum atrainjro qaji ingi ingi uyqajqa kumbra qa ningi merngwai. Tamo qudei nangi endegsib mareqnub, “Iga kalil powo ti unum.” Di nangi bole mareqnub. Ariya nango powo dena nangi olo tulan diqoqnsib nango segi nam soqtoqnsib laqnub. Ariya iga qalaqalaiyo kumbra dauryqom dena iga Kristen tamo unggasari nango areqalo singilatetnjroqnqom. ²Tamo bei a marqas, “E powo ti unum.” A degsi marqo deqa iga qalieonum, aqa powo kereosaiunu. ³Ariya tamo bei a Qotei qalaqalaiyoqnqas di Qotei a tamo deqa bole poiyoq.

⁴Deqa e na sulum atrainjro qaji ingi ingi uyqajqa kumbra qa ningi endegsi merngwai. Mandamq endia sulum nangi unub di nangi qotei bolesai. Nangi laja gisan qotei nangi sigitejunub. Qotei bole agi a segi qujai unu. Qotei bei sosai. Di iga qalieonum. ⁵Bole, tamo qudei nangi

mareqñub, “Qotei gargekoba unub. Tamo kokba dego gargekoba unub.” Ariya lanq di mandamq di qotei deqaji nangi unub di unqum. ⁶Iga qalieonum, Qotei qujai unu. A gago Abu. A ingi ingi kalil qa utru. Iga aqa segi tamo unqasari tintin unum. Tamo Koba qujai dego unu. Di Yesus Kristus. A ingi ingi kalil atelenej. Iga kalil aqaq dena nambile em.

⁷Ariya Kristen tamo qudei nangi anjam deqa geregere poinjrosaiunu. Nangi nami ingi ingi oqnsib gisan qotei nanggo sulum atrainjroqneb deqa bini nangi endegsib are qaleqñub, “Iga sulum atrainjro qaji ingi di uyqom di iga sulum nangi di olo atrainjroqñqom. Dena iga unetqom.” O was qu, nangi powo bole osai deqa nangi degsib are qaleqñub. ⁸Bole, gago ingi uyo na iga Qotei aqa areq gilqa keresai. Iga ingi getentqom dena iga Qotei aqa namgalaq di une ti sqasai. Ariya iga ingi ingi uyoqñqom dena iga Qotei aqa namgalaq di tamo bole sqasai dego. ⁹Ariya ningi geregere are qaliye. Ningi qalie, ningi ingi bei uyqa are soqnim ningi uyiye. Di une sai. Ariya ningi ingi uyibqa tamo nangi powo bole osai qaji nangi ningi nunqsib dena ulonqosib uneq aiqab di ningi olo ingi di uyaib.

¹⁰Ningi powo ti unub qaji ningi sulum nango atra tal miligiq gilsib dia ingi uyoqñib Kristen was bei powo bole osai qaji a bosim ningi nunqsimqa a endegsi are qalqas, “Kristen was qu nangi di ingi ingi di uyeqñub deqa unqum, e dego uyqai.” Osim a ulonqosim uneq aiqas. ¹¹Nungo powo dena ningi na Kristen was bei di powo bole osai qaji a uneq waiyonub. Ningi qalie, Kristus a was deqa moiej. ¹²Deqa ningi quiye. Ningi na Kristen was qudei powo bole osai qaji nangi uneq breinjrsib nango areqalo Kristus qa singilateb qaji di olo ugetetnjrqab di ningi Kristus dego une yonub. ¹³Deqa e damu bei uyitqa dena ijo was a uneq aiqas di e olo damu uyqasai. Ijo was a ulonqosim uneq aiaim deqa e damu uratqai.

Pol a Yesus aqa wau ojeqñu dena a silali osaieqñu

9 ¹Ningi ijo kumbra uniye. E kumbra kie yqa are sqas e yqai. Qotei na e qarinbej deqa e aqa anjam marsim laqñum. E ijo segi namdamu na gago Tamo Koba Yesus unem. E nungo ambleq di Tamo Koba Yesus aqa wau ojem dena ningi are bulyosib Kristen tamo branteb. Ningi ijo kumbra deqa qaliesai kio? ²Tamo qudei nangi mareqñub, “Pol a Yesus aqa anjam maro tamo bolesai.” Nangi degsib mareqñub di unqum. Ningi segi e qa qalie. E nami Tamo Koba Yesus aqa anjam ningi merngeqñam qusib are bulyeb. Dena ningi qalieeb, e Tamo Koba Yesus aqa anjam maro tamo bole.

³Tamo qudei nangi ijo kumbra lanq tenemteqñub deqa e na kamba olo nangi endegsi nenemnjreqñum, ⁴“Iga Yesus aqa wau ojeqñum dena iga awai osim gago segi ingi ti ya ti uyqa kere e? ⁵Iga unq oqa are soqnim Kristen unq osim laqnqa kere e? Agi Tamo Koba Yesus aqa wau

tamo qudei nangi ti aqa was nangi ti Pita ombla na uŋa oqnsib laqnuḅ. ⁶Aqo Barnabas wo segi gago baŋ na wauoqnsim dena silali oqnqom e? Yesus aqa wau tamo qudei nangi degyqasai e?” ⁷O was qu, qoto tamo nangi qoteqnuḅ dena nangi awai eqnuḅ. Nangi nanggo segi silali wau ojosaieqnuḅ. Tamo nangi ingi yageqnuḅ dena nangi ingi meli olo oqnsib uyeqnuḅ. Tamo nangi kaja nangi taqatnjreqnuḅ dena nangi mungum qaḡ olo oqnsib uyeqnuḅ.

⁸E mandam tamo nanggo areqalo dauryosim deqa anjam di merŋgosai. Anjam di agi Qotei aqa dal anjamq di dego unu. ⁹Agi Moses a nami dal anjam bei endegsi nengrenyej, “Bulmakau nangi rais paraparaiyoqnsib aqa sau taqal atoqnsib nangi aqa damu olo uyqa yoqnib nŋgi na nangi saidnjraib.” O was qu, Qotei a bulmakau nangi qa are qalsiq anjam di marej kio? Sai. ¹⁰A iga qa osiqa anjam di marej. Od, Moses a iga qa osiqa anjam di nengrenyej. Di kiyaga? Tamo bei a ingi yagwas di ingi meliamqa a osim uyqas. Tamo bei a rais ŋoqoryosim damu segitqas di a dego damu osim uyqas. Nangi nami qalieeb, nangi ingi di osib uyqab. Utru deqa nangi wau di yeqnuḅ. ¹¹O was qu, iga Qotei aqa anjam qa nŋgi aqaryaingqonem. Di nungo qunuŋ qa. Ariya nŋgi na kamba jejamu qa ingi ingi qa olo iga aqaryaigwajqa merŋgwom di iga une yonum e? Iga nungo are miligiq di ingi yagobulem. Ingi di meliqo deqa nŋgi na olo otorosib egwajqa merŋgwom di iga une yonum e? Sai. ¹²Yesus aqa wau tamo qudei nangi Qotei aqa anjam qa nŋgi aqaryaingeqnuḅ deqa nŋgi na nangi odnjreqnabqa nangi nungoq dena awai olo eqnuḅ. Ariya iga nami nungo ambleq di wau utru atsim wauoqnm. Deqa nŋgi na iga dego odgib iga nungoq dena awai oqom di kere.

Ariya iga na Kristus aqa anjam bole getentaim deqa iga nungoq dena awai oqa uratem. Osim dena iga gulube gargekoba qoboioqnm. ¹³Atra tamo nangi atra tal miligiq di wauoqnsib dena nangi ingi ingi oqnsib uyeqnuḅ. Tamo nangi atra bijal taqateqnuḅ qaji nangi dego atra bijalq dena atraiyqa wagme oqnsib uyeqnuḅ. Nŋgi di qaliesai kio? ¹⁴Dego kere Tamo Koba Yesus a endegsi marej, “Tamo nangi Qotei aqa anjam bole mareqnuḅ qaji nangi dena awai oqnsib nanggo segi ingi awaiyoqnsib uyoqnqab.”

¹⁵Ariya e nungoq dena awai oqa uratem. E nungoq dena awai oqajqa are qalsim anjam endi nengrenyosai. Tamo Koba Qotei a na e merbej, “Ni wau dena awai oqa kere.” Ariya e uratem. Degsi soqnm e moiqa. E ijo kumbra deqa tulaŋ areboleboleibeqnu. Deqa tamo bei na ijo kumbra di olo getentaiq. ¹⁶E Yesus aqa anjam bole marsim laqnum ijo wau deqa e ijo segi ŋam soqtqa keresai. Qotei na e wau ebej deqa e wau di yoqnqai. E uratqa keresai. Uratqai di Qotei na e gulube ebqas. ¹⁷E ijo segi areqalo na Yesus aqa anjam marsim laqnum qamu e dena awai eqnum qamu. Ariya e ijo segi areqalo na wau di yosaieqnum. Qotei na wau ebej deqa e wau

di yoqnsim laqnum. ¹⁸Deqa e awai kie oqai? Ijo awai agiende. E Yesus aqa anjam bole maroqnsiy dena silali oqnqasai. Ijo awai bole agide. Bole, e silali oqa kere. Ariya e oqa uratem. E tamo unggasari nangi Qotei aqa anjam qa laŋa aqaryainjroqnqai. Ijo awai bole agide.

Pol a tamo unggasari kalil nango wau tamo

¹⁹E kumbra bei yqa are sqas e yqai. E tamo bei aqa sorgomq di sosai. Ariya e ijo segi areqalo na tamo kalil nango sorgomq di sosim nangi qa wauoqnsim dena e na tamo gargekoba nangi are bulyetnjreqnam nangi Kristus aqaq beqnub. ²⁰Deqa e Juda nango sorgomq di sosimqa e nango kumbra dauryoqnsim dena e na nangi are bulyetnjreqnam nangi Kristus aqaq beqnub. Tamo nangi Moses aqa dal anjam aqa sorgomq di unub qaji nangi dego e na oqajqa deqa e nango kumbra dauryoqnsim dal anjam aqa sorgomq di sobulejunum. Bole, e segi dal anjam aqa sorgomq di sosai. Ariya e nango kumbra di dauryoqnsiy dena e na nangi are bulyetnjroqnit nangi Kristus aqaq bqajqa deqa are qalsim dal anjam aqa sorgomq di sobulejunum. ²¹Tamo nangi Moses aqa dal anjam saiqoji unub qaji nangi dego e na oqajqa deqa e nango kumbra dauryoqnsim dal anjam saiqoji sobulejunum. Bole, e Qotei aqa dal anjam ti unum. Agi e Kristus aqa dal anjam aqa sorgomq di unum. Ariya e nango kumbra di dauryoqnsiy dena e na nangi are bulyetnjroqnit nangi Kristus aqaq bqajqa deqa are qalsim dal anjam saiqoji sobulejunum. ²²Tamo nangi singila saiqoji unub qaji nangi dego e na oqajqa deqa e nango kumbra dauryoqnsim singila saiqoji sobulosim dena e na nangi are bulyetnjreqnam nangi Kristus aqaq beqnub. O was qu, e tamo kalil nango sorgomq di sosim nango kumbra dauryeqnum. Di kiyaya? E na nangi qudei are bulyetnjroqnit nangi Kristus aqaq bqajqa deqa. ²³E kumbra kalil yeqnum qaji di e Yesus aqa anjam bole di singilatqa marsim deqa yeqnum. Yimqa mondoŋ anjam bole di aqa awai Tamo Koba Yesus na e ebqas. Agi tamo kalil Yesus aqa anjam bole deqa nango areqalo singilateqnub qaji nangi awai di oqab.

Iga laŋ qaji awai oqajqa deqa gurgurqom

²⁴E mandam tamo nango alaŋ qa mernŋwai. Tamo nangi gurguroqnsib bubuneqnub di nangi awai oqajqa. Ariya tamo qujai a segi na nangi kalil buŋjrsimqa awai oqas. Dego kere ningi awai oqa marsib singila na gurguroqniye. ²⁵Tamo gurgureqnub qaji nangi awai oqa marsib deqa gurgur qalieqa osib mati nango segi jejamu singilateqnub. Yim gurgur batiamqa nangi singila na gurgurqab. Ariya nango awai di mandam qaji awai. Deqa nango awai di koboqas. Ariya laŋ qaji awai iga oqa mareqnum qaji di koboqasai. Di gaigai sqas. ²⁶Deqa e ururoqnsim laŋa laŋa ŋam atosaeqnum. E awai bole di koqyoqnsim urureqnum. E qoto tamo bul unum deqa e laŋa laŋa ijo baŋ waiyosaeqnum. E tamo qalqajqa deqa ijo baŋ tiŋsim geregere

waiyeqnum. ²⁷Osim dena e na ijo segi jejamu qaloqnsim singilateqnum. Yim ijo jejamu a ijo areqalo dauryqajqa deqa. E na tamo ungasari nanŋi Yesus aqa anjam bole minjre minjre laqnum. Ariya bunuqna e segi awai bole osaiaim deqa e na ijo segi jejamu qaloqnsim singilateqnum.

Gulube bei bei gagoq bamqa iga dena ulonŋo uge

10 ¹O was qu, niŋgi ijo anjam endeqa geregere poingem. Nami Moses aqa bati qa gago moma kalil nanŋi wadau sawaq di sonabqa Qotei a lanŋbi na nanŋi gam osornjroqnej. Bati di nanŋi Yuwal Lent di gentosib mandam boleq aisib walwelosib gileb. ²Nanŋi kalil Moses dauryeb deqa nanŋi lanŋbi ti Yuwal Lentq dena ti yanso eb. ³Bati deqa Qotei aqa Mondor a lanŋ goge dena ingi osi boqnsiq nanŋi kalil anainjreqnaqa nanŋi di uyoqneb. ⁴Ya dego Qotei aqa Mondor na nanŋi kalil anainjreqnaq uyoqneb. Mondor na nanŋi meniŋ bei osornjrnaqa meniŋ dena ya branteqnaqa nanŋi uyoqneb. Meniŋ dena wadau sawaq dia nanŋi daurnjrsiq giloqnej. Meniŋ di agi Kristus. ⁵Ariya gago moma gargekoba nanŋi kumbra uge uge yoqneb deqa Qotei a nanŋi qa arearetosai. Deqa a wadau sawaq dia nanŋi ñumnaq moreneb.

⁶Nanŋi kumbra uge uge dauryqa are prugnjroqnej deqa Qotei na nanŋi ñumnaq moreneb. Nanŋo kumbra uge di iga dego dauryqa are pruggaim deqa Moses a anjam di nenŋrenyej. ⁷Deqa niŋgi qotei gisaŋ atsib nanŋi qa louoqnaib. Agi gago moma qudei nanŋi qotei gisaŋ atsib nanŋi qa louoqneb. Agi Qotei aqa anjam bei nami endegsib nenŋrenyej unu, “Nanŋi korooqnsib ingi ti ya ti uyoqnsib olo tigeloqnsib unŋa ti alaŋoqneb.” ⁸Iga sambala kumbra dego yqasai. Agi gago moma qudei nanŋi sambala kumbra yoqneb deqa bati qujai qa Qotei na 23,000 tamo ungasari nanŋi ñumnaq moreneb. ⁹Iga Kristus aqa kumbra tenemtosim laŋa pegiyqasai. Agi gago moma qudei nanŋi Tamo Koba Qotei aqa kumbra tenemtoqnsib laŋa pegiyoqneb deqa Qotei na amal uge qarinnjrnaqa bosib nanŋi uñinjnab moreneb. ¹⁰Iga Qotei laŋa njirintqasai dego. Agi gago moma qudei nanŋi Qotei laŋa njirintoqneb. Deqa Qotei a na padalto qaji lanŋ anŋro bei qarinyonaq aisiq nanŋi padaltnjrej.

¹¹Gago moma nanŋi kumbra uge kalil di yoqneb deqa Qotei na nanŋi ñumnaq moreneb. Anjam di agi Moses a na nenŋrenyej unu. Di kiyaya? Iga tamo ungasari diŋo bati endeqa unum qaji anjam di sisiyosim poigim gago moma nanŋo kumbra uge di dauryaim deqa. ¹²Ariya tamo bei a endegsi are qalqas, “E singila na tigelejunum.” Osim a geregere ŋam atem. A ulonŋosim uneq aio uge. ¹³Gulube kalil niŋgi qa branteqnu qaji di mandam tamo kalil nanŋoq di dego branteqnu. Ariya Qotei a tamo bole deqa a niŋgi uratŋgwasai. A na marimqa gulube di aqa singila na nunŋo singila bunyqasai. Qotei na gam waqtetŋgoqnimqa niŋgi gulube di britoqnsib singila na tigeloqnqab.

Iga na Qotei ti mondor uge uge nanngi ti biñinjirqa keresai

¹⁴Deqa ijo was bole, ninggi qotei gisañ nanngi atsib nanngi qa louoqnaib. Ninggi nanngi torei uratnjrsib isaq giliye. ¹⁵Ninggi powo ti unub deqa e na anjam di ninggi merngonum. Deqa ninggi ijo anjam di qusib geregere peleiyiye. ¹⁶Wain gamban iga Qotei pailyosim uyeqnum qaji di iga Kristus aqa leñ qa are qalsim deqa a ti korooqnsim uyeqnum. Bem iga gingenyosim uyeqnum qaji di iga Kristus aqa jejamu qa are qalsim deqa a ti korooqnsim uyeqnum. ¹⁷Bem qujai unu agi Kristus aqa jejamu. Deqa iga kalil koba na korooqnsim bem qujai di uyeqnum. Deqa iga kalil Kristus aqa jejamu qujai. ¹⁸Ninggi Israel nango kumbra qa are qaliye. Israel nanngi atra bijalq dia damu koitoqnsib oto bei oqnsib Qotei atraiyeqñub. Osib olo oto bei oqnsib uyeqñub. Nango kumbra dena nanngi Qotei koba na korooqnsib uyeqñub.

¹⁹Sulum atrainjro qaji ingi ingi di atraiyqa ingi bole e degaib. E degsi marosai. Sulum nanngi di qotei bole e degaib. E degsi marosai. ²⁰E endegsi maronum. Sulum atrainjro qaji ingi ingi di sawa bei bei qaji tamo nanngi na oqnsib mondor uge nanngi atrainjreqñub. Nanngi Qotei bole atraiyosaieqñub. Deqa was qu, ninggi ingi ingi di uratiye. Uratqasai di ninggi mondor uge uge nanngi ti beteqab. ²¹Ninggi Tamo Koba Yesus aqa wain gamban ti mondor uge uge nango wain gamban ti di turtsib uyqa keresai. Ninggi Tamo Koba Yesus aqa atra bijal ti mondor uge uge nango atra bijal ti di dego turtsib dena uyqa keresai. ²²Iga kumbra degyqom di iga Tamo Koba Yesus aqa are ugetetim a iga qa minjin oqwas. Gago singila na aqa singila bunyqa kere e? Keresai.

Iga bati gaigai Qotei aqa ñam soqtoqnqom

²³Iga kumbra kalil yqa kere. Ariya iga kumbra kalil di yqom dena iga aqaryaigwa keresai. Bole, iga kumbra kalil yqa kere. Ariya kumbra kalil dena gago areqalo singilatetgwa keresai. ²⁴Iga gago segi jejamu qa are qaloqnqasai. Iga gago was nanngi qa dego are qaloqnsim nanngi aqaryainjroqnqom. ²⁵Ninggi maket dena damu awaiyoqnsib uyoqniye. Damu di nami sulum nanngi atrainjroqñeb kio sai kio ninggi deqa are koba qalsib nenemoqnaib. Ninggi osib uyoqniye. ²⁶Agi Qotei aqa anjam bei nami endegsib nengrenyeb unu,

“Mandam endi Tamo Koba Qotei aqa segi mandam.

Ingi ingi kalil mandamq endi unub qaji di dego Qotei aqa.”

²⁷Deqa tamo bei Yesus qaliesai qaji a na ingi goisim ninggi metngimqa ninggi a ombla gilqa are soqnim giliye. Gilsib ingi kalil a na anaingwas qaji di ninggi osib uyiye. Ninggi deqa are koba qalsib nenemoqnaib. ²⁸Ariya Kristen was bei na ninggi merngwas, “Ingi di sulum atrainjro qaji ingi.” Degsi merngimqa ninggi was deqa are qalsib ingi di osib uyaib. Ninggi uyqab

di ningi unetqab. ²⁹Ningi segi unetqab e deqa merngosai. Tamo anjam merngwo qaji a are qalqas, ningi unetonub. E deqa ningi merngonum.

Ariya Kristen was deqaji bei sosaiaimqa e ingi uyqa are soqnm uyqai. Di une sai. Kiyaya e tamo bei aqa areqalo dauryosiy ingi getentqai? ³⁰E Qotei pailyosiy ingi di uyqai di tamo bei a kiyaya e olo uge qa merbqas?

³¹Deqa ningi ingi ti ya ti uyqa oqnsib ningi Qotei aqa ñam soqtetoqnsib uyoqniye. Ningi kumbra bei yqa oqnsib ningi Qotei aqa ñam soqtetoqnsib yoqniye. ³²Ningi na Juda tamo ti Grik tamo ti Qotei aqa segi tamo ungasari nangi ti kumbra uge bei enjraib. Yim nangi dena ululoqnsib uneq aio uge. ³³E dego tamo ungasari kalil nangi kumbra bole bole enjreqnam nangi ijo kumbra di unoqnsib arearetnjreqnu. E ijo segi jejamu qa are qalosaieqnum. E tamo ungasari gargekoba nangi qa are qaloqnsim aqaryainjreqnum. Yim Qotei na nangi oqajqa deqa.

11 ¹Ningi ijo kumbra dauryosib walweloqniye. Agi e segi Kristus aqa kumbra dauryoqnsim walweleqnum dego kere.

Pol a uña nango gate kabutqajqa kumbra qa anjam marej

²E qalieonum, ningi gaigai e qa are qaloqnsib deqa anjam kalil e nami ningi merngoqnm qaji di ningi geregere ojsib dauryeqnub. Deqa e ningi qa tulan areboleboleibqo. ³Ariya ningi ijo anjam bei dego qusib poingem. Tamo kalil nango gate agi Kristus. Uña nango gate agi nango tamo nangi. Ariya Kristus aqa gate di Qotei. ⁴Deqa tamo bei a gate tatal atsim pailyqas kio anjam palontqas kio di a na aqa segi gate jemai yqo. Aqa gate agi Kristus. ⁵Ariya uña bei a aqa gate kabutosaiosim pailyqas kio anjam palontqas kio di a dego aqa segi gate jemai yqo. Uña a degyqas di a uña qudei nango gate banga gentsib torei milalteqnub qaji nangi bulqas. ⁶Uña a aqa gate kabutqa uratosim di a aqa gate banga genteme. Ariya a aqa gate banga gentosim kio torei milaltosim kio dena a jemaiyqas di a aqa gate kabuteme. ⁷Ariya tamo nangi nango gate kabutaib. Di kiyaya? Tamo nangi Qotei sigitoqnsib aqa ñam ti aqa singila ti boleq ateqnub deqa. Ariya uña nangi tamo nango ñam ti nango singila ti boleq ateqnub.

⁸Nami Qotei a uña aqa tanu osiqa dena tamo gereiyosai. A tamo aqa tanu osiqa dena uña gereiyej. ⁹Qotei a uña qa osiqa tamo gereiyosai. A tamo qa osiqa deqa uña gereiyej. ¹⁰Deqa uña nangi nango segi gate kabutqab. Yim tamo ungasari nangi unsib marqab, “Bole, nangi nango tamo nango sorgomq di unub deqa nangi nango gate kabuteqnub.” O was qu, lan angro nangi dego kumbra di unsib degsib marqab.

¹¹Iga kalil Tamo Koba Yesus ombla unum deqa uña nangi nango segi qa sai. Tamo nangi dego nango segi qa sai. ¹²Qotei a tamo aqa tanu osiqa dena uña gereiyej deqa uña nangi tamo nango. Ariya tamo nangi uña nangoq dena nambabeqnub deqa tamo nangi uña nango. Ariya Qotei a segi qujai ingi ingi kalil qa utru.

¹³Uña a aqa segi gate kabutosaiosim Qotei pailyqas di kumbra bole e? Ningi segi mariye. ¹⁴Mandam tamo nanjo kumbra na iga endegsi poigeqnu, tamo nanji gate banja marij uratqab di bolesai. ¹⁵Ariya uña nanjo gate banja marij uratqab di bolequja. Di nanjo wala bole. Nanjo gate banja di Qotei na enjreqnu deqa gate banja dena nanjo gate kabuteqnu. ¹⁶O was qu, tamo bei a ijo anjam deqa njirijosim gotranjqas di a endegsi poiyem. Iga kumbra bei dauryosaieqnum. Qotei aqa tamo ungasari qure qure kalilq di unub qaji nanji dego kumbra bei dauryosaieqnu.

Korin nanji Qotei louqa korooqnsibqa kumbra bole yosaieqnu

¹⁷Ariya e nunjo kumbra qudei qa areboleboleibosaieqnu. E deqa ningi merngit quiye. Ningi Qotei louqa korooqnsibqa ningi kumbra bole babtosaieqnu. Ningi kumbra uge babteqnu. ¹⁸E mati deqa ningi merngwai. E anjam endegsi quem. Ningi Qotei louqa korooqnsibqa ningi pupooqnsibqa anjam na qoteqnu. E anjam di qusim marem, anjam di bole. ¹⁹Di kiyaga? E endegsi are qalonum. Ningi pupoabqa dena ningi poingwas, nunjo ambleq di tamo yai nanji Qotei aqa kumbra bole tintin dauryeqnu. ²⁰Deqa e qalieonum, ningi Qotei louqa koroeqnu di ningi Tamo Koba Yesus aqa ingi uyqajqa deqa sai. ²¹Ningi qunjan bolet deqa ningi namo boqnsib Qotei tal miligiq dia ingi uyekriteqnab was qudei nanji bunu boqnsib mamnjreqnu. Osib tamo qudei nanji wain koba dego uyoqnsib nanarieqnu. ²²Nunjo kumbra dena ningi Qotei tal ugetoqnsib tamo ingi saiqoji unub qaji nanji jemai enjreqnu. Nunjo segi segi tal unub. Deqa ningi mati nunjo segi talq di ingi ti ya ti uysib bunuqna bosib Qotei louqa korooiye. Ariya ningi degyosaieqnu deqa e anjam kiersiy merngwai? E nunjo kumbra deqa areboleboleibqo degsi merngwai e? Sai. E degsi merngwasai.

Pol a bengem qa anjam marej

²³⁻²⁴Ariya bengem qa anjam e nami ningi merngem qaji di e na olo merngwai. Anjam di Tamo Koba Yesus a na merbonaq quem. Anjam agiende. Nami Judas na Yesus ojsiq jeu tamo nango banq di atej. Qolo qujai di Tamo Koba Yesus a bem osiqa Qotei pailyosiqa bem di gingenyosiqa aqa angro nanji anainjrej. Anainjrqa osiqa endegsi minjrej, “Endi ijo jejamu. E na ningi aqaryaingwajqa deqa ijo jejamu endi ningi engwai. Deqa ningi osib uyiye. Bunuqna ningi gaigai uyoqnsib e qa are qaloqniye.” ²⁵Degsi minjrnaqa nanji bem uynab koboonaqa a na olo wain gamban osiq Qotei pailyosiqa minjrej, “Wain gamban endi ijo lej. Lej di aisim Qotei aqa anjam bunuj singilatqas. Deqa ningi osib uyiye. Bunuqna ningi wain gamban endi dego gaigai uyoqnsib e qa are qaloqniye.” ²⁶O was qu, ningi Yesus aqa anjam deqa are qaloqnsib bati gaigai ningi bem

ti wain gamban ti di uyoqnsib ningi anjam endegsib marsib laqniye, “Tamo Koba Yesus a iga qa jaqatinj osiq moiej.” Marsib laqnib mondonj a olo bqas.

**Tamo bei a bem ti wain gamban ti uyqa osimqa
a mati aqa segi so geregere peleiyeme**

²⁷Deqa tamo bei a kumbra uge na Tamo Koba Yesus aqa bem ti wain gamban ti di uyqas di a na Yesus aqa jejamu ti lej ti dego ugetqas. Dena a unetqas. ²⁸Deqa tamo bei a bem ti wain gamban ti di uyqa osimqa a mati aqa segi so geregere peleiyosim di a uyqas. ²⁹Di kiyaaq? Tamo a mati Yesus aqa jejamu qa geregere are qalosaiosim bem ti wain gamban ti di uyqas di a unetqas. Deqa Qotei na a kamba gulube yqas. ³⁰Utru deqa nunjo ambleq di tamo ungasari gargekoba nanji singila saiqoji sosib mainjreqnu. Osib nanji qudei morejreqnub. ³¹Ariya iga gago segi so geregere peleiyosim bem ti wain gamban ti di uyqom di iga une ti sqasai. Deqa Qotei na iga gulube egwasai. ³²Ariya Tamo Koba Qotei a gago kumbra uge qudei unoqnsiq deqa iga gulube egeqnu di a gago kumbra tingitetgwajqa deqa. Yim mondonj iga tamo kalil mandamq endi unub qaji nanji ti une osim padalo uge.

³³Deqa ijo was qu, ningi bem ti wain gamban ti uyqa koroosibqa ningi urur uyaib. Ningi nunjo was nanji qa tariñoiye. ³⁴Ningi qudei mamngimqa ningi mati nunjo segi talq di ingi uysib bunuqna bosib korooiye. Ningi namo bosib koroosib Qotei tal miligiq dia ingi koba uyekritqab di ningi unetqab. Deqa Qotei na kamba ningi gulube engwas.

Ariya ijo anjam qudei e mati nengrenyqasai. Bunuqna e ningi qa bosiy anjam di nunjo ulatamq di gereiyqai.

Qotei aqa Mondor a na iga singila segi segi egeqnu

12 ¹Ariya was qu, Qotei aqa Mondor a na iga singila segi segi egeqnaqa iga wau ojeqnum. E deqa ningi merngit quiye.

²Ningi qalie, nami ningi Qotei qalieosaisonabqa sulum nanji na ningi titnjeqnaqna ningi nanji daurnjroqneb. Sulum nanji di anjam marqa keresai. ³Deqa ningi ijo anjam endeqa geregere are qaliye. Qotei aqa Mondor a tamo bei aqaq di sosim aqa medabu singilatetimqa a endegsi marqa keresai, “Yesus a tamo uge deqa Qotei na a qoreiyem.” Ariya tamo bei a Qotei aqa Mondor ti sqasai di a endegsi marqa keresai, “Yesus a Tamo Koba.”

⁴O was qu, Qotei aqa Mondor na iga kumbra segi segi egeqnu. Ariya Qotei aqa Mondor qujai segi unu. ⁵Iga Tamo Koba Yesus aqa wau segi segi ojeqnum. Ariya Yesus a segi qujai Tamo Koba. ⁶Iga kumbra segi segi na wau ojeqnum. Ariya Qotei qujai segi unu. A na qujai tamo ungasari kalil nanji singila enjreqnaqa nanji wau ojeqnub. ⁷Qotei aqa Mondor a

na iga segi segi kalil singila egeqnu. Yim iga na Kristen tamo ungasari kalil nangi aqaryainjroqnajqa deqa. ⁸Qotei aqa Mondor na tamo qudei nangi singila enjreqnu deqa nangi areqalo bole babtoqnsib tamo ungasari nangi minjreqnub. Mondor qujai dena tamo qudei nangi singila enjreqnaqa nangi Qotei aqa qalie bole babtoqnsib tamo ungasari nangi osornjreqnub. ⁹Mondor qujai dena tamo qudei nangi singila enjreqnaqa nangi Kristus qa nango areqalo singilaboletqnsib wau geregere ojeqnu. Mondor qujai dena tamo qudei nangi singila enjreqnaqa nangi tamo mainjro qaji nangi olo boletnjreqnub. ¹⁰Tamo qudei nangi singila oqnsib dena nangi Qotei aqa manwa bableteqnu. Tamo qudei nangi singila oqnsib dena nangi Qotei aqa medabu oqnsib anjam geregere palonteqnu. Tamo qudei nangi powo oqnsib dena nangi na mondor kalil nangi peginjroqnsib mareqnu, “Mondor nangi di bole. Mondor nangi di uge.” Tamo qudei nangi powo oqnsib dena nangi men bulyoqnsib qure utru segi segi nango anjam mareteqnu. Tamo qudei nangi powo oqnsib dena nangi qure utru segi segi nango anjam di quoqnsib damu poinjreqnaqa bulyeqnu. ¹¹Ariya Mondor qujai dena wau kalil di tamo nangi enjreqnu. A aqa segi areqalo na tamo segi segi nangi kumbra enjreqnaqa nangi wau di ojeqnu.

Iga kalil Kristus aqa jejamu qujai

¹²Tamo segi segi kalil nangi jejamu qujai. Ariya nango jejamu miligiq dia sarqei gargekoba unub. Agi nangi ban ti singa ti namdamu ti dabkala ti unub. Sarqei kalil di jejamu qujai di turtsib unub. Dego kere Kristus a dego degsi unu. Agi iga kalil Kristus aqa jejamu qujai. ¹³Di kiyaga? Qotei aqa Mondor a segi qujai na iga kalil eleposiqa turtgej deqa iga kalil tamo qujaionum. Iga Juda tamo ti Grik tamo ti kangal tamo ti tamo lanaj ti kalil Qotei aqa Mondor qujai di osim a ya jumbum bul uyoqnsim dena iga singila eqnum.

¹⁴Gago jejamu miligiq dia ban segi sosai. Singa segi sosai. Gago jejamu miligiq dia sarqei gargekoba unub. Agi gago ban ti singa ti namdamu ti dabkala ti jejamu qujai di turtsib unub. ¹⁵Ariya gago singa nangi na marqab, “E ban sai. Deqa e jejamu miligiq di sosai.” Nangi degsib marqab di lana marqab. Agi nangi jejamu miligiq di unub. ¹⁶Gago dabkala nangi na marqab, “E namdamu sai. Deqa e jejamu miligiq di sosai.” Nangi dego degsib marqab di lana marqab. Nangi jejamu miligiq di unub. ¹⁷Gago jejamu a namdamu segi sqas di iga anjam quqwa keresai. Gago jejamu a dabkala segi sqas di iga ingi quleqgwa keresai. ¹⁸Ariya gago jejamu a degsi sosai. Qotei na gago ban ti singa ti namdamu ti dabkala ti kalil osiqa jejamu qujai di atelenej unub. A aqa segi areqalo na degyej. ¹⁹Gago jejamu a namdamu segi sqas kio a ban segi sqas kio a singa segi sqas kio di gago jejamu a kiersi sqas? A bole sqa keresai. ²⁰Ariya gago

jejamu a degsi sosai. Gago jejamu miligiq dia sarqei gargekoba unub. Agi gago banj ti singa ti njamdamu ti dabkala ti kalil jejamu qujaiq di turtsib unub.

²¹ Gago njamdamu na gago banj minjqas, “Ni ulan. E segi wauqa kere.” Degsi minjqa keresai. Gago gate na gago singa minjqas, “Ni ulan. E segi wauqa kere.” Degsi minjqa keresai. ²² Iga are qaleqnum, gago jejamu sarqei qudei nangi singila saiqoji unub. Ariya nangi dego wau bole yeqnum. Deqa iga na nangi uratnjrq keresai. ²³ Gago jejamu sarqei iga bolesai qa mareqnum qaji nangi di iga na olo geregereinjqnum. Agi jemaiyqajqa sarqei di iga gara na kabuteqnum. ²⁴ Ariya gago jejamu sarqei qudei nangi uno boledamu. Deqa iga na nangi kabutnjrosaieqnum. Qotei na gago jejamu sarqei kalil elenosiqa jejamu qujaiq di turtsiq atej unub. Deqa gago jejamu sarqei qudei nam saiqoji unub qaji nangi di Qotei na olo nam soqtetnjreqnu. ²⁵ Gago jejamu a poosim segisegiaim deqa Qotei a degyeqnu. Yim jejamu sarqei kalil nangi segi segi geregereinjqnum deqa. ²⁶ Deqa jejamu sarqei bei a jaqatinj oqas di jejamu sarqei kalil nangi dego jaqatinj oqab. Jejamu sarqei qujai a nam koba oqas di jejamu sarqei kalil nangi a ombla na areboleboleinjqas.

²⁷ Ariya ningi kalil Kristus aqa jejamu qujai. Ningi segi segi aqa jejamu sarqei unub. ²⁸ Qotei na Kristen tamo ungasari nangi wau segi segi enjqnu. Nangi qudei a na qarinnjqnaqa nangi aqa anjam osi walweloqnsib mare mare laqnum. Nangi qudei a na wau enjqnu deqa nangi aqa medabu oqnsib anjam geregere palonteqnum. Nangi qudei a na wau enjqnu deqa nangi aqa anjam plaltoqnsib kumbra Qotei a tulan areareteqnu qaji di tamo ungasari nangi osornjqnum. Nangi qudei a na singila enjqnu deqa nangi aqa manjwa bableteqnum. Nangi qudei a na singila enjqnu deqa nangi tamo mainjro qaji nangi olo boletnjreqnum. Nangi qudei a na wau enjqnu deqa nangi na tamo ungasari nangi aqaryainjqnum. Nangi qudei a na Kristen gate ateqnu deqa nangi na Kristen tamo ungasari nangi geregere taqatnjreqnum. Nangi qudei a na menj bulyetnjreqnu deqa nangi qure utru segi segi nango anjam mareteqnum. ²⁹ Deqa e na ningi endegsi nenemngwai. Kristen tamo ungasari kalil nangi Qotei na qarinnjqnaqa nangi aqa anjam mare mare laqnum e? Sai. Nangi kalil Qotei aqa medabu oqnsib anjam palonteqnum e? Sai. Nangi kalil Qotei aqa anjam plalteqnum e? Sai. Nangi kalil Qotei aqa manjwa bableteqnum e? Sai. ³⁰ Nangi kalil tamo mainjro qaji nangi olo boletnjreqnum e? Sai. Nangi kalil menj bulyoqnsib qure utru segi segi nango anjam mareteqnum e? Sai. Nangi kalil qure utru segi segi nango anjam di quoqnsib damu poinjqnaqa bulyeqnum e? Di dego sai kalil. Qotei na nangi kalil wau segi segi enjqnu. ³¹ Ariya was qu, ningi Qotei aqa Mondor aqa kumbra qudei tulan boledamu di osib dauryqajqa singilaqniye.

Iga qalaqalaiyo kumbra dauryoqnqom

Qotei aqa kumbra tulan boledamu bei agi e na ningi merngit quiye.
13 ¹Kumbra tulan boledamu di agi qalaqalaiyo kumbra. E men bulyosiy qure utru segi segi nango anjam kio lan angro nango anjam kio maroqnqai ariya e qalaqalaiyo kumbra dauryqasai di ijo anjam maro di bolesai. Ijo anjam maro di lana noul bulosim qatronkobaqas. Osim gruma bul lana anjam atqas. ²E Qotei aqa medabu osiy anjam palontoqnqai kio e Qotei aqa uli anjam kalil qalieosiy utru babteleqnqai kio e qalie koba ti sqai kio e Qotei qa ijo areqalo tulan singilatosiy deqa mana kobaquja minjitqa a ijo anjam dauryosim tigelosim sawa beiq gilqas kio ariya e qalaqalaiyo kumbra dauryqasai di ijo kumbra kalil di Qotei aqa namgalaq di kumbra bolesai. ³E ijo ingi ingi kalil elenosiy tamo ingi ingi saiqoji unub qaji nangi jeisiy enjrqai kio e ijo segi jejamu osiy jeu tamo nango banq di atitqa nangi na osib namyuo na koitqab kio ariya e qalaqalaiyo kumbra dauryqasai di ijo kumbra kalil dena e yala aqaryaibqa keresai.

⁴Tamo nangi qalaqalaiyo kumbra dauryqab di nangi nango was nangi qa urur minjin oqoqnqasai. Nangi lawo na tamo kalil nangi kumbra bole enjroqnqab. Nango was bei a ingi ingi koba ti soqnim nangi a qa are ugeinjrqasai. Nangi nango segi nam soqtoqnqasai dego. ⁵Tamo nangi qalaqalaiyo kumbra dauryqab di nangi diqoqnsib sqasai. Nangi nango segi jejamu qa are qaloqnqasai dego. Nangi qalaqalaiyo kumbra dauryqab di nangi urur njirinoqnqasai. Nango was bei na nangi kumbra uge bei enjrimqa nangi deqa are qalsib a olo kambatqasai. ⁶Tamo nangi qalaqalaiyo kumbra dauryqab di nangi kumbra uge qa areboleboleinjrqasai. Nangi kumbra bole qa segi areboleboleinjrqnqas. ⁷Tamo nangi qalaqalaiyo kumbra dauryqab di nangi gulube kalil qoboioqnqab. Osib nangi gaigai Qotei qa nango areqalo singilatoqnsib a mondon olo bqas deqa tarinoqnqab. Osib nangi gulube kalil qa singila na tigelesqab.

⁸Qalaqalaiyo kumbra di koboqa keresai. Qotei na tamo qudei nangi wau enjreqnu deqa nangi aqa medabu oqnsib aqa anjam geregere palonteqnub. Ariya wau di koboqas. Qotei na tamo qudei nango men bulyetnjreqnu deqa nangi qure utru segi segi nango anjam mareneqnub. Kumbra di dego koboqas. Qotei na tamo qudei nangi qalie koba enjreqnaqa nangi anjam bole mareqnub. Qalie di dego koboqas. ⁹Iga qalie ti unum. Ariya gago qalie di oto oto deqa iga truquiqeqnu. Iga Qotei aqa medabu oqnsim anjam palonteqnum. Anjam di dego oto oto deqa iga truquiqeqnu. ¹⁰Ariya mondon Kristus a olo bosim ingi ingi kalil keretimqa bati deqa qalie ti anjam ti iga truquiqeqnu qaji di torei koboqas. ¹¹Nami e angro kiñala sosimqa e angro kiñilala nango powo ti

areqalo ti osim anjam maroqnem. Ariya bunuqna e tamo kobaqujaosimqa e angro kiñilala nango kumbra di uratem. ¹²Deqo kere bini iga Qotei aqa kumbra geregere qalieosaiunum. Gago qalie di oto oto deqa iga truquiqeqnu. Iga ya qolbiq di gago ulatamu geregere unqa keresai dego kere iga Qotei aqa kumbra geregere qalieosaiunum. Ariya mondon iga Qotei aqa areq bosim aqa ulatamu unsimqa bati deqa iga a qa geregere qalieqom. A iga qa geregere qalieeqnu dego kere iga kamba a qa geregere qalieqom. ¹³Iga Qotei qa gago areqalo singilateqnum kumbra di a gaigai sqas. Qotei na iga oqajqa deqa iga tariñoqnsim unum kumbra di dego gaigai sqas. Qalaqalaiyo kumbra di dego gaigai sqas. Ariya qalaqalaiyo kumbra di tulan bolequja. Qalaqalaiyo kumbra dena kumbra kalil tulan buñnjrejunu.

Iga Qotei aqa medabu oqnsim anjam palontoqnqom di wau bolequja

14 ¹Deqa was qu, ningi gaigai qalaqalaiyo kumbra dauryosib soqniye. Sosib wau kalil Qotei aqa Mondor na ningi engeqnu qaji di dego yqajqa tulan singilaoqniye. Wau boledamu bei agiende. Qotei aqa Mondor na ningi singila engimqa ningi Qotei aqa medabu oqnsib anjam palontoqniye. Osib wau di yqajqa tulan singilaoqniye. ²Ningi qalie, tamo nangi men bulyoqnsib qure utru segi segi nango anjam mareqnu di nangi tamo nangi minjrosaieqnu. Nangi Qotei segi minjeqnu. Di kiyaa? Anjam di uli anjam deqa tamo qudei nangi qusib poinjrqa keresai. Qotei aqa Mondor na nangi singila enjreqnu deqa nangi men bulyoqnsib anjam di mareqnu. ³Ariya tamo nangi Qotei aqa medabu oqnsib anjam palonteqnu qaji nangi anjam aqa damu geregere babteqnu tamo nangi quoqnsib poinjreqnu. Deqa anjam dena nango areqalo singilatetnjroqnsiq nangi kumbra bole yqajqa are tigeltetnjroqnsiq nango are miligi boletetnjreqnu. ⁴Tamo nangi men bulyoqnsib qure utru segi segi nango anjam mareneqnu qaji nangi nango segi areqalo singilateqnu. Ariya tamo nangi Qotei aqa medabu oqnsib anjam palonteqnu qaji nangi na Kristen tamo ungasari kalil nangi dego areqalo singilatetnjreqnu. ⁵Ijo areqalo agiende. Ningi kalil men bulyoqnsib qure utru segi segi nango anjam maroqnqab di bolequja. Ariya ningi Qotei aqa medabu oqnsib anjam palontoqnqab di tulan boledamu. Ningi quiye. Tamo bei a men bulyosim qure utru bei nango anjam maroqnim tamo bei a kamba anjam di aqa damu poiym bulyosim palontqas di kere. Anjam dena Kristen tamo ungasari kalil nango areqalo singilatetnjrqas. Ariya anjam bulyo tamo bei sqasai di men bulyo tamo aqa anjam na Kristen tamo ungasari nango areqalo singilatetnjrqasai. Deqa tamo nangi Qotei aqa medabu oqnsib anjam palonteqnu qaji nangi na men bulyo tamo nangi tulan buñnjresqab. ⁶O was qu, ningi ijo anjam endeqa geregere are qaliye. E ningi qa bosiy men bulyosiy qure utru segi segi nango anjam merngit ningi

qusib poingwasai di anjam dena ningi kiersim aqaryaingwas? Keresai. Ariya e Qotei aqa uli anjam bei ubtsiy merngitqa kio aqa qalie bole bei babbtitqa kio aqa medabu osiy anjam palontitqa kio anjam bei plaltitqa kio ningi qusib geregere poingwas di kere. Anjam dena ningi aqaryaingwas.

⁷ Ingi qudei nambile sosai qaji e deqa ningi merngit quiye. Tamo bei na yumba qamimqa kio gombin anjamimqa kio ariya aqa anjam di jagwa na osi taqal waiyqas di iga kiersim aqa lou poigwas? Di keresai. ⁸ Tamo nanngi qoto qa gilqa marsib gul anjamibqa ariya gul aqa anjam di jagwa na osi taqal waiyqas di tamo yai nanngi qoto qa gilqab? Tamo dego bei sosai. ⁹ Dego kere ningi men bulyosib qure bei nango anjam marqab di tamo nanngi kiersib qusib poinjrqa? Keresai. Nungo anjam di dego jagwa na osi taqal waiyqas. ¹⁰ Bole, mandamq endia qure utru segi segi nango anjam gargakoba unub. Nango anjam kalil di damu ti. ¹¹ Ariya tamo bei na e anjam bei merbim qusiy aqa damu poibqasai di a e qa marqas, “A yaun tamo.” Yim deqa e kamba a qa marqai, “A dego yaun tamo.” ¹² O was qu, ningi qure utru segi segi nango anjam maroqnqab di ningi kumbra di itqab. E qalieonum, ningi Qotei aqa Mondor aqa kumbra oqajqa tulan singilaeqnub. Ariya ningi na Kristen tamo ungasari nango areqalo singilatetnjqra maroqnsib deqa Qotei aqa Mondor aqa kumbra oqajqa olo tulan singila na wauoqniye.

Pol a men bulyo kumbra qa anjam marej

¹³ Ariya nungo ambleq di tamo bei a men bulyosim qure utru bei nango anjam marqa osimqa a mati endegsi Qotei pailym, “O Abu, ni na singila ebimqa e anjam aqa damu geregere poibim bulyosiy palontqai. Yim tamo ungasari nanngi qusib geregere poinjrqa.” ¹⁴ Ningi are qaliye. E men bulyosiy qure utru bei nango anjam na Qotei pailyqai di anjam aqa damu e poibqasai. Ijo segi mondor ijo are miligiq di unu qaji a segi pailyqas. Ijo areqalo lanq qusim damu poiyyqasai. ¹⁵ Deqa e endegyqai. E ijo mondor ti ijo areqalo ti turtsiy pailyoqnqai. E ijo mondor ti ijo areqalo ti turtsiy louoqnqai dego. ¹⁶ Ni ino mondor na segi Qotei pailyqam di tamo lanaj bei a sosim ino pail di qusim poiyyqasai di a endegsi marqa keresai, “Ni bole maronum.” A degsi marqa keresai. Di kiyaa? A ino pail poiyyosai deqa. ¹⁷ Bole, ni Qotei pailyosim binijonum di bolequja. Ariya tamo di a ino pail qusiq poiyyosai deqa ino pail dena aqa areqalo singilatetosai. ¹⁸ E Qotei binijeqnum. Di kiyaa? E bati gargakoba men bulyoqnsim qure utru bei bei nango anjam marelejeqnum. Ijo kumbra dena e na ningi tulan bungejunum. ¹⁹ Ariya Kristen tamo ungasari nanngi Qotei louqa koroesoqnbqa e nango koroq dia anjam tulan truquyala segi minjroqnit nanngi qusib poinjrqa di bolequja. Ariya e men bulyosiy qure utru segi segi nango anjam tulan olekoba totoryosiy nanngi minjroqnit nanngi poinjrqa di keresai.

²⁰O was qu, ningi angro kiñilala nangi bulosib nanariosib walwelaib. Ningi tamo bole bole nangi bulosib areqalo bole na walweloqniye. Ningi qalie, angro mom nangi kumbra uge qa poinjrosaeqnu. Deqa ningi kumbra uge kalil qa angro mom nangi bulosib nanariosib soqniye. ²¹Agi Qotei aqa dal anjam bei nami endegsib nenngrenyeb unu, “Tamo Koba Qotei a marqo, ‘E na qure utru bei bei qaji tamo nango anjam na ijo segi tamo ungasari nangi anjam minjroqnqai. Ariya nangi ijo anjam quetbqasai.” ²²Deqa was qu, Qotei a na tamo nango men bulyetnjqreanu di aqa utru agiende. Kumbra dena a na tamo ungasari a qa nango areqalo singilatosaeqnu qaji nangi aqa singila osornjqreanu. Tamo ungasari a qa nango areqalo singilateqnu qaji nangi qa sai. Ariya tamo nangi Qotei aqa medabu oqnsib anjam palonteqnu di aqa utru agiende. Kumbra dena a na tamo ungasari a qa nango areqalo singilateqnu qaji nangi aqaryainjqreanu. Tamo ungasari a qa nango areqalo singilatosaeqnu qaji nangi qa sai.

²³Deqa ningi kalil Qotei tal miligiq di koroesosibqa ningi kalil men bulyosib qure utru segi segi nango anjam maroqnqab di bolesai. Ningi degyqab di tamo qudei Qotei qaliesai qaji nangi nungo koro miligiq gilsib nungo anjam di qusib ningi qa marqab, “Nangi nanarionub deqa anjam di mareqnu.” ²⁴Ariya ningi kalil Qotei aqa medabu osib anjam palontoqnu ariya tamo bei Qotei qaliesai qaji kio tamo laqaj bei kio a nungo koro miligiq gilsim nungo anjam di qusim a poiyyas. Yim anjam dena aqa are qametim a aqa une qa geregere qalieqas. ²⁵Osim aqa areqalo uge kalil aqa are miligiq di uliejunu qaji di boleq atsim singa pulutosim Qotei aqa ñam soqtosim ningi menngwas, “Bole, Qotei a nungo ambleq di unu.”

Ningi Qotei louqajqa kumbra kalil geregere dauryosib soqniye

²⁶Deqa was qu, ningi Qotei louqa koroqnsibqa ningi endegyoqniye. Ningi kalil segi segi wau ti deqa ningi qudei louoqniye. Ningi qudei Qotei aqa anjam plaltoqniye. Ningi qudei Qotei aqa uli anjam ubtoqniye. Ningi qudei men bulyosib qure utru segi segi nango anjam maroqniye. Ningi qudei qure utru segi segi nango anjam aqa damu poingim bulyosib palontoqniye. O was qu, nungo wau segi segi dena ningi na Kristen tamo ungasari nangi singilatnjroqniye. ²⁷Tamo qudei nangi men bulyosib qure utru segi segi nango anjam marqa laqnib ningi na minjrib tamo aiyel kio tamo qalub kio segi anjam marqab. Tamo gargekoba nangi men bulyqab di bolesai. Ariya nangi koba na turtsib anjam maraib. Bei nami marim bei bunu marqas. Ariya nangi men bulyosib anjam maroqnib ningi na anjam bulyo tamo bei minjib a nango anjam di qusim poiyyim a na anjam bulyosim plalteme. Yim tamo ungasari kalil nangi qusib poinjrqas. ²⁸Ariya nungo koroq dia anjam bulyo tamo bei sosaiaqqa men bulyo tamo nangi anjam maraib. Nangi mequmosib nango segi are miligiq

di Qotei pailyebe. ²⁹Tamo aiyel kio tamo qalub kio nan̄gi segi Qotei aqa medabu oqnsib anjam palontoqnebe. Tamo gargekoba nan̄gi anjam palontoqnaib. Ariya nan̄gi anjam palontosib mern̄goqnbqqa nan̄go anjam bole kio sai kio deqa osib pegiyoqniye. ³⁰Tamo bei a tigelosim Qotei aqa anjam palontoqnim ariya Qotei na tamo bei awejunu qaji a anjam bei osoryim tamo nami anjam palonteqnu qaji a mati medabu getentosim olo awoamqa tamo di kamba tigelosim anjam palontqas. ³¹Ningi segi segi kalil kumbra di dauryosib Qotei aqa medabu oqnsib anjam palontoqniye. Palontoqnb Kristen tamo ungasari kalil nan̄gi qusib qalie osib anjam dena nan̄go are singilatetn̄roqnas. ³²Ningi na Qotei aqa medabu o qaji tamo nan̄gi min̄jribqqa nan̄gi na nan̄go segi medabu geregere taqatoqnsib anjam maroqnebe. Deqa nan̄gi tigelqa batioqnim nan̄gi tigelosib Qotei aqa anjam geregere palontoqnbq. ³³⁻³⁴Qotei na aqa segi wau kalil geregere yoqnsiqa a na aqa wau bei niñaqyosaieqnu. Deqa iga kalil aqa kumbra di dauryosim areqalo qujaitosim koba na lawo sosim aqa wau geregere yoqnaqom.

Ariya ningi Qotei louqa korooqnsibqqa ningi na ungasari nan̄gi min̄jribqqa nan̄gi mequmesoqneb. Nan̄gi anjam maraib. Sawa sawa kalilq dia Qotei aqa segi tamo ungasari nan̄go koroq dia nan̄gi kumbra degyeqnu. Deqa ungasari nan̄gi nan̄go segi ñam aguq atoqnsib nan̄go tamo nan̄go sorgomq di geregere mequmosib soqnebe. Agi anjam di Moses aqa dal anjamq di unu. ³⁵Deqa koroq dia anjam palonto tamo nan̄gi anjam palontoqnb ungasari nan̄gi anjam aqa damu qalieqajqa maroqnb ningi na nan̄gi saidn̄rsib endegsib min̄jriye, “Yaintim nun̄go segi talq dia ningi nun̄go gumbulun̄ nan̄gi nenem̄n̄jrib nan̄gi na anjam aqa damu mern̄gwab.” Ningi na nan̄gi degsib min̄jriye. Di kiyaya? Ungasari nan̄gi koroq dia anjam marqab di kumbra bolesai. ³⁶O was qu, Qotei aqa anjam nun̄goq dena brantej e? Ningi segi na Qotei aqa anjam eb e? Sai.

³⁷Nun̄go ambleq di tamo bei a endegsi are qalqas, “Qotei na e wau ebej deqa e aqa medabu o qaji tamo bole.” O a endegsi are qalqas, “E Qotei aqa Mondor ti unum.” Di a kere are qalqo. Ariya tamo di a olo endegsi poiye, “Anjam Pol na nengren̄yosiq iga qa qarinyqo qaji endi Tamo Koba Qotei aqa segi dal anjam.” ³⁸Ariya tamo bei a ijo anjam endi qusim uratimqa ningi na endegsib min̄jiye, “Ni Qotei aqa medabu o qaji tamo bolesai.” ³⁹Deqa ijo was qu, ningi Qotei aqa medabu osib anjam palontqajqa tulan̄ singilaoqniye. Ariya nun̄go koroq dia tamo qudei nan̄gi meñ bulyosib qure utru segi segi nan̄go anjam maroqnb ningi na nan̄gi olo saidn̄jraib. ⁴⁰Ariya ningi Qotei louqajqa kumbra kalil geregere dauryosib soqniye.

Kristus a moisiq olo subq na tigelej

15

¹Ariya was qu, Yesus aqa anjam bole e nami palontosim ningi mern̄goqnem qaji di bini e olo pulutsiy ningi mern̄gwai. Anjam di

ningi nami qusib dauryeb. Deqa e qalieonum, bini ningi anjam di singila na ojsib tigelejunub. ²Anjam e nami palontosim ningi merngoqnm qaji di ningi olo torei singila na ojesoqniye. Ojesqab di Qotei a ningi oqas. Ningi nami Yesus qa nungo areqalo singilateb. Ariya ningi laña baban na singilatqab di Qotei a ningi oqasai.

³Anjam bole e nami palontosim ningi merngoqnm qaji di e Yesus aqa banq dena em. Anjam di tulan kobaquja. Anjam agiende. Kristus a gago une qa moiej. Anjam di agi nengrenq di unu. ⁴A moinaqa subq ateb. Bati qalub koboonaqa a olo subq na tigelej. Anjam di dego nengrenq di unu. ⁵Ariya a subq na tigelosiq Pita aqaq di brantonaq unej. Osiqa aqa angro 12-pela nanqoq di dego brantonaq uneb. ⁶Osiqa bunuqna bati qujai qa a Kristen tamo 500 nanqoq di dego brantonaq uneb. Nangi gargekoba bini unub. Ariya nangi qudei morenej. ⁷Ariya bunuqna a Jems aqaq di brantonaq unej. Osiqa aqa anjam maro tamo kalil dego nanqoq di brantonaq uneb.

⁸Ariya olo bunuqna a e qa dego brantonaq unem. Uña bei a bati grotosim aqa angro nambabtougetqas dego kere Kristus a bunuqna e qa brantonaq unem. ⁹E degsi maronum. Di kiyaqa? E nami Qotei aqa tamo ungasari nangi ugeugeinjroqnm. Deqa tamo nangi e Yesus aqa anjam maro tamo bolesai degsib merbqab di kere. Di kiyaqa? Ijo ñam tulan aguq aiejunu deqa. Yesus aqa anjam maro tamo kalil nangi na e bunbejunub. ¹⁰Ariya Qotei a e qa are boleiyej deqa bini e aqa anjam maro tamo unum. A e qa are boleiyej aqa kumbra di laña ulonqasai. E aqa kumbra di osim singila na waukobaoqnsim Qotei aqa anjam maro tamo kalil nangi tulan bunjreqnum. Ariya e ijo segi singila na wau di yosaieqnum. Qotei a e qa are boleiyej deqa a na e singila ebeqnaqa e wau di yeqnum. ¹¹E na kio tamo qudei nangi na kio wau di yeqnum di unqum. Yesus a moisiq olo subq na tigelej anjam di iga kalil palonteqnam ningi quoqnsib nungo areqaloq di singilateqnum.

Tamo ungasari moreno qaji nangi olo subq na tigelqab

¹²Kristus a moinaqa Qotei na olo subq na tigeltej anjam di iga gaigai palontosim laqnum. Ariya kiyaqa ningi qudei mareqnum, “Tamo morenej qaji nangi olo subq na tigelqasai”? ¹³Tamo morenej qaji nangi olo subq na tigelqasai anjam di bole qamu Qotei na Kristus dego subq na tigeltosai qamu. ¹⁴Qotei na Kristus subq na tigeltosai qamu anjam iga palonteqnum qaji di bolesai qamu nungo areqalo Kristus qa singilateqnum qaji di laña ulonej qamu. ¹⁵Qotei na tamo morenej qaji nangi olo subq na tigeltjrqasai anjam di bole qamu Qotei na Kristus dego subq na tigeltosai qamu iga Qotei aqa kumbra kalil gisan qa mareqnum qamu. Agi iga mareqnum, Qotei a Kristus subq na tigeltej. ¹⁶Od, Qotei na tamo morenej qaji nangi olo subq na tigeltjrqasai anjam di bole qamu Qotei

na Kristus dego subq na tigeltosai qamu. ¹⁷Qotei na Kristus subq na tigeltosai qamu nungo areqalo Kristus qa singilateq nub qaji dena nungi aqaryaingwa keresai qamu nungi nungo uneq di unub qamu. ¹⁸Deqa tamo nangi Kristus qa nango areqalo singilatosib nami moreheb qaji nangi torei padaleb qamu. ¹⁹Iga subq na olo tigelqasai anjam di bole qamu Kristus a na iga mandam qa ingi ingi segi qa segi aqaryaigo qamu iga tamo tulan ugedamu sosim tamo ungasari kalil mandamq endi unub qaji nangi bunjronum qamu.

²⁰Ariya iga degsi sqasai. Kristus a moinaqa Qotei na a olo subq na tigeltej. A tamo kalil nami moreheb qaji nangi qa namoosiq subq na tigelej. ²¹Ningi qalie, tamo qujai Adam a une atej deqa a moio qa utru. Dego kere Kristus a subq na tigelo qa utru. ²²Adam aqa leŋ kalil nangi moreheq nub. Dego kere Kristus aqa tamo kalil nangi olo nambile oqab. ²³Ariya iga gago segi segi bati dauryosim subq na olo tigelosim nambile oqom. Namoqna Kristus a subq na tigelej. Ariya mondonj Kristus a olo laŋ qureq na bamqa bati deqa iga aqa segi tamo ungasari iga dego subq na olo tigelqom.

²⁴Bati deqa ingi ingi kalil koboqas. Mandor kokba ti mondor uge uge ti gate kokba ti nango singila ti kalil di Kristus na kobotetnjrqas. Osim a na ingi ingi kalil olo eleŋosim aqa Abu Qotei aqa banq di uratqas. Yim Qotei a segi Mandor Koba tigelosim ingi ingi kalil taqatesqas. ²⁵Kristus a degyqas. Di kiyaaq? A Mandor Koba sosim gilsim gilsim diŋo bati brantimqa Qotei na aqa jeu tamo kalil nangi eleŋosim aqa sorgomq di atim a na nangi taqatnjresqas. ²⁶Osim bati deqa a na aqa jeu tamo kalil nangi di kobotnjrsim ariya a na moio dego kobotqas. ²⁷Agi Qotei aqa anjam bei nami endegsib nengrenyeb unu, “Qotei na ingi ingi kalil eleŋosiqa Kristus aqa sorgomq di atej.” O was qu, Qotei a segi na ingi ingi kalil di eleŋosiqa Kristus aqa sorgomq di atej. Qotei aqa anjam degsib nengrenyeb unu. Deqa iga qalieonum, Qotei a segi Kristus aqa sorgomq di sqasai. ²⁸Ariya mondonj Qotei na ingi ingi kalil di olo eleŋosim Kristus aqa sorgomq di atim soqnim Qotei aqa ŋiri a kamba dego Qotei aqa sorgomq di sqas. Soqnim Qotei na ingi ingi kalil di tulan bunjnrsimqa a segi nango Mandor Koba sosim nangi bati gaigai taqatnjroqnas.

²⁹Tamo qudei nangi tamo nami moreheb qaji nangi qa olo are qaloqnsib yanso eqnub. Ariya tamo moreheb qaji nangi olo subq na tigelqasai anjam di bole qamu nangi kiyaaq nangi qa yanso eqnub? ³⁰Iga Kristus aqa anjam mare mare laqnsim tamo ungasari nangi endegsi minjreqnum, “Tamo moreheb qaji nangi olo subq na tigelqab.” Iga wau di yeqnum deqa tamo gargekoba nangi iga qa ŋiriŋoqnsib bati gaigai iga padaltqa laq nub. Ariya tamo moreheb qaji nangi olo subq na tigelqasai anjam di bole qamu iga kiyaaq Kristus aqa wau di ojoqnsim laqnum?

³¹O was qu, e bole maronum, e bati gaigai moiqa laqnum. Ningi ti e

ti gago Tamo Koba Kristus Yesus beteryejunum deqa e ningi qa tulan areboleboleibeqnu. Deqa e anjam endi ulitosai. E ningi merngonum. ³²E mandam tamo nango areqalo dauryosim Efesus qureq dia wagme juwan nangi ti qotoqnem qamu kumbra dena e kiersim aqaryaibqas? Tamo moreneb qaji nangi olo subq na tigelqasai anjam di bole qamu iga endegsi maronum qamu, “Iga nebe moiqom kio deqa ungum, iga alañoqnsim gago segi jejamu qa areboleboleigoqnm ingi ti ya ti uyoqnqom.” Degsi maronum qamu.

³³O was qu, tamo qudei nangi na ningi gisangaib deqa ningi geregere nam atsib soqniye. Anjam bei unu di ningi qalie. Anjam agiende, “Iga tamo uge nangi ti laqnqom di nangi na gago areqalo ugetetgibqa iga kumbra bole uratosim nangi daurnjrqom.” Anjam degsi unu. ³⁴Deqa ningi nanari kumbra uratosib areqalo bole ti sosib olo une yoqnaib. Ningi quie. Nungo ambleq di tamo qudei nangi Qotei qalieosaiunub. Ningi deqa jemaingwajqa deqa e anjam di ningi merngonum.

Tamo moreno qaji nango jejamu kiero osib olo tigelqab?

³⁵Ariya was qu, tamo bei na e endegsi nenembqas, “Tamo moreneb qaji nangi kiersib olo subq na tigelqab? Nangi jejamu kiero osib olo tigelqab?”

³⁶O was qu, tamo di a nanariosiq deqa degsi nenembqo. Ningi qalie. Wit bunuj breiyibqa mandamq aisim a laña mandamq di sqas. Ariya wit moio breiyib di a olo nambile sosim qoqitosim oqwas. ³⁷Wit kio kurgus kio qoqitosiq geitqo qaji di otorosim olo yagwasai. Aqa gei moio segi yagim dena oqwas. ³⁸Tamo bei na wit yago kio kurgus yago kio yagimqa a olo qoqitosim oqimqa Qotei aqa segi areqalo na nangi tanu segi segi enjrqas. Nango tanu di uno segi segi. ³⁹Tamo ti wagme ti qebari ti qe ti nango jejamu dego uno segi segi. ⁴⁰Lañ qaji ingi ingi nango uno bei. Mandam qaji ingi ingi nango uno bei. Lañ qaji ingi ingi nango wala bei. Mandam qaji ingi ingi nango wala bei. ⁴¹Señ ti bai ti bongar ti nango rian segi segi. Bongar kalil nangi dego nango rian segi segi.

⁴²Dego kere tamo nangi morenonub nango jejamu subq atonub qaji di qusaqas. Ariya tamo nangi subq na tigelqab qaji nango jejamu olo qusaqasai. Nangi nambile gaigai sqab. ⁴³Tamo nangi morenonub nango jejamu subq atonub qaji di jejamu uge. Ariya tamo nangi subq na tigelqab qaji nango jejamu di tulan boledamu. Tamo nangi morenonub nango jejamu subq atonub qaji di singila saiqoji. Ariya tamo nangi subq na tigelqab qaji nango jejamu di singila ti sqas. ⁴⁴Tamo nangi morenonub nango jejamu subq atonub qaji di mandam qaji jejamu. Ariya tamo nangi subq na tigelqab qaji nango jejamu di lañ qaji jejamu.

Iga bini mandam qaji jejamu ti unum. Deqa iga qalieonum, mondon gago lañ qaji jejamu dego brantqas. ⁴⁵Agi Qotei aqa anjam bei nami endegsib nengrenyeb unu, “Adam namij a mandam qaji nambile osi

soqnej.” Ariya Adam bunuj a bunuqna bosiq a segi Mondor ti sosisa tamo ungasari nanji lan qaji nambile enjrej. Adam bunuj di Kristus. ⁴⁶ Nambile Mondor na iga egej qaji di nami brantosai. Mandam qaji nambile di nami brantej. Ariya nambile Mondor na iga egej qaji di bunuqna brantej. ⁴⁷ Qotei na Adam namij a mandam na gereiyej. Deqa Adam a mandam qaji tamo. Ariya Adam bunuj a lan qureq na bej. ⁴⁸ Adam a mandam qaji tamo deqa aqa leŋ kalil nanji dego mandam qaji tamo. Ariya Kristus a lan qaji tamo deqa aqa tamo kalil nanji dego lan qaji tamo unub. ⁴⁹ Adam a mandam qaji tamo soqnej dego kere bini iga dego a bulosim mandam qaji tamo unum. Ariya Kristus a lan qaji tamo deqa mondon iga dego a bulosim lan qaji tamo sqom.

⁵⁰ O was qu, e na ningi endegsi merngwai. Qotei na mandam qaji tamo nanji oqa keresai. Deqa a nanjo Mandor Koba sosim nanji taqatnjrqa keresai dego. Gago jejamu moisim qusaqas qaji di nambile gaigai sqa keresai. ⁵¹ Deqa e na uli anjam bei ningi endegsi merngwai. Iga kalil moiqasai. Ariya iga kalil jejamu bulyosim jejamu bunuj oqom. ⁵² Qotei na gul bunu geten qaji di anjamimqa tamo nami morenej qaji nanji olo subq na tigelqab. Deqa nanjo jejamu olo bunu qusaqasai. Ariya iga tamo moiosai qaji iga dego jejamu bulyosim olo jejamu bunuj oqom. O was qu, kumbra di urur brantoqujatqas. ⁵³ Gago jejamu ugeqas qaji endi iga uratosim olo jejamu bei ugeqasai qaji di oqom. Gago jejamu moiqas qaji endi iga uratosim olo jejamu bei moiqasai qaji di oqom. ⁵⁴ Bole, gago jejamu ugeqas qaji endi iga uratosim olo jejamu bei ugeqasai qaji di oqom. Gago jejamu moiqas qaji endi iga uratosim olo jejamu bei moiqasai qaji di oqom. Yim bati deqa Qotei aqa anjam bei nami nengrenyeb qaji di aqa damu brantqas. Qotei aqa anjam agiende, “Qotei a tulan singilaosiq deqa a qoto bunyosiq moio kobotej. ⁵⁵ O Moio, ni gaigai singilaoqnsim tamo nanji qoto itnjreqnum. Ariya ino singila di qabi unu? A koboej. O Moio, ni gaigai tamo nanji qaja na nūmeqnum. Ariya ino qaja di qabi unu? A koboej.”

⁵⁶ O was qu, moio aqa qaja agi une. Une aqa singila agi Qotei aqa dal anjam. ⁵⁷ Ariya Qotei na gago Tamo Koba Yesus Kristus aqa singila na iga singilatgeqnu deqa iga qoto bunyoqnsim tigelejunum. Deqa iga Qotei tulan binijeqnum.

⁵⁸ Deqa ijo was bole, ningi singila na soqniye. Sosib ningi Tamo Koba Yesus qa waukobaoqniye. Ningi wau di urataib. Ningi qalie, ningi Tamo Koba Yesus aqa wau ojeqnu di ulonqa keresai. Deqa ningi gaigai Tamo Koba Yesus aqa wau singila na yoqniye.

**Korin nanji silali koroiosib Qotei aqa tamo ungasari nanji
aqaryainjrqaqqa deqa Pol a na nanji anjam minjrej**

16

¹ Ariya was qu, ningi silali koroiosib Qotei aqa tamo ungasari Jerusalem di unub qaji nanji aqaryainjrqaqqa deqa ningi

mernḡwai. Silali koroīyqajqa gam di e nami Qotei aqa tamo unḡasari Galesia sawaq di unub qaji naḡgi osornjrnām naḡgi dauryeb. Ariya e na niḡgi dego gam di osornḡgit dauryiye. ²Yori batioqnimqa niḡgi segi segi silali soqnim oto oqnsib nunḡo segi talq di atoqnib soqnem. Ariya bunuqna silali kobaamqa e botqa niḡgi nami silali ateb unu deqa urur koroīyib e na osiy qarīḡyit Jerusalem gilqas. Deqa niḡgi olo bunuqna silali qa ḡamqasai. ³E botqa niḡgi na tamo qudei naḡgi giltḡjrib e na neḡḡrenḡ bei naḡgi enjrsiy qarīḡnjrit naḡgi silali di osib Jerusalem qureq osi gilqab. ⁴E dego gilqa are soqnim naḡgi na e daurbib iga koba na gilqom.

Pol a Korin naḡgi qa bqa marej

⁵Ariya e mati Masedonia sawa ambleq na walwelosiy aisiy Kristen tamo unḡasari di unub qaji naḡgi unjrsiy ariya bunuqna e niḡgi qa bqai. ⁶E niḡgi qa bosiy niḡgi koba na sqai kio. E qaliesai, e bati olekoba niḡgi koba na soqnit ulili bati koboqas kio. Ariya e niḡgi koba na sosiy olo uratḡgsiy sawa beiq gilqa laqnit niḡgi na e silali qa aqaryaibib e gilqai. ⁷Ijo areqalo agiende. E bati truquyala niḡgi koba na sqasai. Tamo Koba Yesus na odbimqa e bati olekoba niḡgi koba na sqai. ⁸Ariya e mati Efesus qureq endi soqnit Juda nango yori bati koba ḡām Pentikos di brantqas. ⁹Qotei na gam waqtetbej deqa e qure endia waukobaoqnsim tamo unḡasari gargekoba naḡgi are bulyetḡjreqnum. Deqa e niḡgi qa urur bqasai. E mati endi sosiy wauoqnqai. E waueqnum deqa jeu tamo gargekoba naḡgi ijo wau tentetbqajqa laqḡnub.

¹⁰Ariya Timoti a niḡgi qa bamqa niḡgi a osib geregereiyyiye. Yim a ulaqasai. A niḡgi koba na are lawo na sqas. Niḡgi quiye. Timoti a e ombla wau qujai. Aqo aiyel Tamo Koba Yesus aqa wau ojeqnum. ¹¹Deqa nunḡo ambleq di tamo bei na Timoti aqa ḡām ugetetosim a qoreiyaiq. Ariya a olo niḡgi uratḡgosim walwelqa laqḡnimqa niḡgi na silali qa aqaryaiyosib lawo na suweiyib a olo e qa bqas. A Kristen was qudei naḡgi koba na e qa bqab deqa e naḡgi qa tariḡoqnqai.

¹²Ariya gago was Apolos aqa anjam agiende. Bati gargekoba e singila na minjoqnem, “Gago Kristen was qudei naḡgi Korin Kristen naḡgi unjrqajqa giloqnib ni uratḡnjraim. Ni naḡgi daurnjrsim gile.” Onaqa a gilqa uratoqnej. Bunuqna a niḡgi qa bqajqa bati kereamqa a niḡgi qa bqas.

Pol aqa anjam mutu qudei

¹³Ariya was qu, niḡgi geregere ḡām atoqniye. Osib niḡgi singila na tigelesosib Yesus qa nunḡo areqalo singilatoqniye. Niḡgi iḡgi bei qa ulaaib. Niḡgi singila na soqniye. ¹⁴Osib niḡgi na tamo kalil naḡgi ti Qotei a ti qalaqalainjroqniye. Niḡgi kumbra bei yqa oqnsib mati qalaqalaiyo kumbra na yoqniye.

¹⁵O was qu, ningi tamo ungasari Stefanas aqa talq di unub qaji nanngi qa qalie bole. Nanngi tamo kalil Akaia sawaq di unub qaji nanngi qa namoosib nami are bulyeb. Nanngi nango segi areqalo na Qotei aqa tamo ungasari nanngi qa waueqnub. Deqa e ningi singila na endegsi merngwai. ¹⁶Ningi tamo deqaji nango sorgomq di soqniye. Sosib tamo nanngi tamo deqaji nanngi aqaryainjroqnsib waueqnub qaji nango sorgomq di dego soqniye.

¹⁷Ariya Stefanas na Fortunatus na Akaikus na nanngi qalub e qa bonub deqa e tulan areboleboleibqo. Ningi e qa bqa keresai deqa nanngi na kamba nungo sawa osib e qa bonub. ¹⁸Bosib e ti ningi ti gago are latetgonub. Deqa ningi tamo deqaji nanngi qa tulan areboleboleingeme.

¹⁹Ariya was qu, tamo ungasari Esia sawaq dia Qotei qa loueqnub qaji nanngi na ningi kaiyeingonub. Akwila wo Prisila wo nanngi aiyel ningi qa tulan areboleboleinjrqo deqa nanngi Tamo Koba Yesus aqa ñam na kaiye anjam ningi qa qariñyonub. Tamo ungasari kalil nango talq dia Qotei qa loueqnub qaji nanngi dego ningi kaiyeingonub. ²⁰Kristen was kalil endi unub qaji nanngi na dego ningi kaiyeingonub. Ariya ningi na nungo Kristen was kalil nanngi segi segi kundoqnjriye. Kumbra di agi Qotei aqa segi tamo ungasari kalil nanngi yeqnub.

²¹E Pol. E ijo segi ban na kaiye anjam endi nengrenyosim ningi qa qariñyonum.

²²Ariya e ijo anjam getentqai. Tamo bei a Tamo Koba Yesus qalaqalaiyqasai di Qotei na kamba tamo di uge qa minjsim ñolawotqas. O Tamo Koba Yesus, ni aue.

²³Tamo Koba Yesus a ningi qa are boleyeme. ²⁴E Kristus Yesus aqa ñam na ningi kalil qalaqalaiñgeqnum.